වාණිජ ධාරා

වාණිජ විෂයය ගුරු සිසු අත්වැල
(අධ්‍යාපන කාර්යාලය - බළන්ගොඩ)

Business Studies

නිපුණතාව 3.0
රජය සමඟ සම්බන්ධතා පවත්වා ගනිමින්
ව්‍යාපාර කරගෙන යාමේ අවශ්‍යතාව තහවුරු කරයි.

රජය සහ ව්‍යාපාර

අනුශාසකත්වය : සුනිල් රාජපක්ෂ මහතා
සහකාර අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ වාණිජ

සම්පත් දායකත්වය : ආර්. පී. හරිස්චන්ද්‍ර කුමාර
ර/ ශ්‍රී ධර්මානන්ද විද්‍යායතන පිරිවන

වාණිජ විෂයන් සඳහා ඉගෙනුම් ආධාරක ගොනු සැකසීමේ ව්‍යාපෘතිය

ඉලක්කය

පවතින ව්‍යාපාර දියුණු කළ හැකි එමෙන්ම නව ව්‍යාපාර බිහිකළ හැකි හෙට පැවතිය හැකි තත්වය පූර්ව තිරණය කළ හැකි රටට වැඩදායි ව්‍යවසායකත්වයෙන් යුත් පුරවැසියන් බිහිකිරිම.

නිපුණතා මට්ටම්

	කාලච්ඡේද බරතැබිම
3.1) රජය ව්‍යාපාර වලට මැදිහත් වන ආකාරය විමර්ශණය කරයි.	04/30
3.2) රජයක ආර්ථික අරමුණු ඉටුකර ගැනීම සඳහා ව්‍යාපාර දායක වන ආකාරය පෙන්වා දෙයි.	04/30
3.3) රජයේ ෆිස්කල් ප්‍රතිපත්තිවලට අනුකූලව ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යාමේ වැදගත්කම අගයයි.	06/30
3.4 රජයේ මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිවලට අනුකූල ව ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යාමේ වැදගත්කම අගයයි.	06/30
3.5 පාරිභෝගික ආරක්ෂණය සඳහා රජය ගන්නා ක්‍රියාමාර්ගවලට අනුගත වෙමින් ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යාමේ අවශ්‍යතාව පෙන්වා දෙයි.	05/30
3.6 පාරිභෝගික ආරක්ෂණය සඳහා ක්‍රියාත්මක වන රාජ්‍ය ආයතනවල කාර්යභාරය විමසා බලයි.	05/30

3.1 රජය, ව්‍යාපාර වලට මැදිහත් වන ආකාරය විමර්ශනය කරයි.

ඉගෙනුම් ඵල :

- ශ්‍රී ලංකාවේ ව්‍යාපාරවලට රජයේ බලපෑම මධ්‍යම රජය, පළාත් සභා හා පළාත් පාලන ආයතන හරහා සිදු වන බව පෙන්වා දෙයි.
- තොරාගත් ව්‍යාපාර ආයතනයක් නිදසනුක් ලෙස ගෙන එයට මධ්‍යම රජය, පළාත් සභා හා පළාත් පාලන ආයතන මැදිහත් වන ආකාරය වෙන වෙන ම පැහැදිලි කරයි.
- රජය ව්‍යාපාරවලට මැදිහත් වන විවිධ ආකාර පැහැදිලි කරයි.
- රජය ව්‍යාපාරවලට මැදිහත් වන එක් එක් ආකාරය සඳහා නිදසුන් ඉදිරිපත් කරයි.
- රජයෙන් ව්‍යාපාරවලට ලැබෙන සහාය හා මග පෙන්වීම ව්‍යාපාරවලට වැදගත් වන ආකාරය පැහැදිලි කරයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ ව්‍යාපාරවලට රජයේ බලපෑම.

ඕනෑම රටක ආර්ථිකය මෙහෙයවනු ලබන ප්‍රධාන කාරකය වනුයේ එරට රජයයි. ශ්‍රී ලංකාව තුළ ව්‍යාපාර කෙරෙහි රාජ්‍ය බලපෑම පහත ආකාර වලින් සිදුවේ.

1. ....
2. ....
3. ....
   - ....
   - ....
   - ....

<u>රජය ව්‍යාපාර වලට මැදිහත්වන විවිධ කරන ආකාර</u>

01) ....

නිදසුන් : මධ්‍යම රජය - විදුලි බලය සැපයීම.

පළාත් සභා - මාර්ග නඩත්තුව.

පළාත් පාලන ආයතන - අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම.

02) ....

නිදසුන් : මධ්‍යම රජය - පෞද්ගලික අංශයේ රූපවාහිනී නාලිකා සමග තරගකාරී ව රාජ්‍ය අංශයේ රූපවාහිනී නාලිකා ක්‍රියාත්මක කිරීම.

පළාත් සභා - ඒ ඒ පළාත් සභා යටතේ පෞද්ගලික අංශය හා තරගකාරී ව ව්‍යාපාර පවත්වා ගෙන යාම.

පළාත් පාලන ආයතන - පෞද්ගලික අංශය හා සමාන ව වෙළෙඳසැල් ඉදිකර කුලියට දීම.

03) ....

නිදසුන් : මධ්‍යම රජය - වී මිල දී ගැනීම, විවිධ කාර්යාලීය උපකරණ මිල දී ගැනීම, ලක් සතොස හරහා භාණ්ඩ විකිණීම.

පළාත් සභා - ආරක්ෂක සේවා ලබා ගැනීම හා ලබා දීම.

පළාත් පාලන ආයතන - ආදාහනාගාර පවත්වා ගෙන යාම.

04) ....

නිදසුන් : මධ්‍යම රජය - මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති හා පිස්කල් ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීම.

පළාත් සභා - ව්‍යාපාර නාම ප්‍රඥප්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම.

පළාත් පාලන ආයතන - පරිසර ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීම.

05) ....

නිදසුන් : මධ්‍යම රජය - පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරී පනත, ප්‍රමිති පනත.

පළාත් සභා - පෞද්ගලික බස් රථ සඳහා නතීරීති පැනවීම.

පළාත් පාලන ආයතන - ගොඩනැගිලි සැලසුම් අනුමත කිරීම හා නීති රීති පැනවීම.

06) ....

නිදසුන් : මධ්‍යම රජය - දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව හරහා බදු අය කිරීම.

පළාත් සභා - පළාත් ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව මගින් බදු අය කිරීම.

පළාත් පාලන ආයතන - වරිපනම් බදු අය කිරීම.

07) ....

උදාහරණ :- බදු සහන.
මූල්‍ය පහසුකම්.

අලෙවි පහසුකම්.

රජය ව්‍යාපාර කෙරෙහි බලපෑම් කිරීමට හේතු

01 ....

02 ....

කිසියම් භාණ්ඩයක් හෝ සේවාවක් පරිභෝජනයෙන් ධන බාහිරතා ඇති කරන්නේ නම් එය සුබසාධන භාණ්ඩයකි.

උදාහරණ :- රෝහල්

පාසල්

මහජන පුස්තකාල

03 ....

ගෙවීමක් කරනු ලැබුවත් නැතත් සාමූහිකව පරිභෝජනය කළ හැකි පාරිභෝජනයේ තරගකාරීත්වයක් පොදු භාණ්ඩ වේ.

උදාහරණ :- ප්‍රදීපාගාර

හෝරා ස්ථම්භක / ඔරලෝසු කණු

වීදි ආලෝකය

04 ....

05 ....

06 ....

07 ....

08 ....

රජයෙන් ව්‍යාපාරවලට ලැබෙන සහාය හා මගපෙන්වීම ව්‍යාපාර වලට වැදගත් වන ආකාරය

01) ....

02) ....

03) ....

04) ....

- **ශ්‍රී ලංකාවේ මිශ්‍ර ආර්ථිකයක් පවතින බැවින් රජයේ සහ පෞද්ගලික අංශයේ අරමුණු ඉටුකර ගැනීම සඳහා අන්නෝන්‍ය වශයෙන් බැඳී පවතී.**

සිද්ධාන්ත දැනුම බුද්ධියේ විමසුමට...........

(01) රාජ්‍ය කෙරෙහි ව්‍යාපාරික වගකීම්කි.

(01) අදාල බදු ගෙවීම. (02) රැකී රක්ෂා සැපයීම

(03) විදේශ විනිමය ඉපයීම (04) ලාභ ඉපැයීම

(05)දේශීය සම්පත් භාවිතය

(……….)

(A/L 2005)

(02) ව්‍යයාපාර කටයුතු පාලනය සඳහා රජයේ මැදිහත්වීම අවශ්‍යව ඇත්තේ,

(1) රජයට ආදායම් ලබා ගැනීමටය.

(2) දල ජාතික නිෂ්පාදිතය වැඩි කර ගැනීමටය.

(3) මහජන සුබ සිද්ධිය සඳහාය.

(4) ව්‍යාපාර අතර තරඟය ඇති කිරීම සඳහාය.

(5)රාජ්‍ය අංශයේ ව්‍යාපාර ආරක්ෂා කරගැනීම සඳහාය. **(………)**

(A/L 2001)

(03) ව්‍යාපාරයකට රටක ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා දායක විය හැකි ආකාර හතර සඳහන් කරන්න.

....

....

....

....

(A/L 2015)

(02) රජයක් විසින් ව්‍යාපාර සඳහා බලපෑම් කළ හැකි ආකාර හතරක් සඳහන් කරන්න.

....

....

....

....

(A/L 2014)

(03) ශ්‍රී ලංකා රජය මෙරට ව්‍යාපාර ක්ෂේත්‍රයේ සංවර්ධනය උදෙසා බලපෑම් කරන ආකාර හතරක් කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.

....

....

....

....

....

....

....

....

(A/L 2013 New)

(04) ශ්‍රී ලංකාවේ ව්‍යාපාර කටයුතුවල සංවර්ධනය සඳහා ඉවහල් වන රජයේ බලපෑම් තුනක් නම් කර ඒවා පැහැදිලි කරන්න.

....

....

....

....

....

....

(A/L 2013 Old)

(05) පෞද්ගලික අංශයේ ව්‍යාපාරවල පැවැත්ම හා ප්‍රගතිය උදෙසා ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් ඉටු කරනු ලබන ප්‍රධාන කාර්යයන් නම් කර ඒ පිළිබඳව කෙටි පැහැදිලි කිරීමක් කරන්න.

....

....

....

....

....

....

....

(A/L 2011)

(06) රටක ව්‍යායාපාර සංවර්ධනය සඳහා රජයට දායක විය හැකි ආකාර විය හැකි ක්‍රම තුනක් නම් කර ඒවා ව්‍යාපාර සංවර්ධනයට දායක වන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

....

....

....

....

....

....

....

(A/L 2010)

(07) රජය ව්‍යාපාරවලට බලපෑම් කරන ආකාර නම් කර ඒවා කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

....

....

....

....

....

....

....

(A/L 2008)

(3)ව්‍යාපාර කටයුතු සඳහා රජයේ මැදිහත්වීමට හේතු සඳහන් කරන්න.

....

....

....

....

....

....

....

(A/L 2001)

(03) රජයත් ව්‍යාපාර ආයතනත් අතර පවතින අන්‍යෝන්‍ය සම්බන්ධතාව පරික්ෂා කරන්න.

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

කැදැල්ලට අභ්‍යාස...........

(02) පහත දැක්වෙන්නේ ශ්‍රී ලංකාව තුළ පවත්වාගෙන යන ව්‍යාපාර ආයතන තුනකි.

- විසිතුරු භාණ්ඩ නිපදවන ආයතනක්
- අපනයනය සඳහා ඇඟලුම් නිෂ්පාදන ආයතනයක්
- මගී බස් රථ සමාගමක්

අදාළ එක් එක් ව්‍යාපාරය පවත්වාගෙන යාම සඳහා රජයෙන් ලබාගත හැකි සේවා පහසුකම් දෙක බැගින් නම් කර එම එක් එක් සේවාව සපයන රාජ්‍ය ආයතනය බැගින් නම් කරන්න.

➢ විසිතුරු භාණ්ඩ නිපදවන ආයතනයක්

....

....

....

....

....

....

....

....

....

➢ අපනයනය සඳහා ඇඟලුම් නිස්පාදන ආයතනයක්

....

....

....

....

....

....

....

....

....

➢ මගී බස් රථ සමාගමක්

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

(01) අමන්ත අපොස (උසස් පෙළ) සමත් වීමෙන් පසු උසස් අධ්‍යාපනය වෙනුවෙන් විදේශ ගත වීමට අදහස් කරයි. මෙම ක්‍රියාවලිය සඳහා සෘජුවම සම්බන්ධ වන රාජය ආයතන හතරක් නම් කරන්න.

....

....

....

....

....

(01) විසිතුරු මල් වගා කිරීමේ ව්‍යාපාරයක් සඳහා ඔබට රජයෙන් ලබාගත හැකි සේවා දෙකක් හා එවා ලබාගත හැකි ආයතන දෙකක නම් ලියන්න.

....

....

....

....

....

(A/L 2015)

(01) ජපන් ව්‍යාපාරිකයකු මෝටර් රථ එකලස් කිරීමේ කර්මාන්ත ශාලාවක් රත්මලාන නගරයේ ඇරඹීමට අදහස් කරයි. මේ සඳහා අනුමැතිය ලබා දීමේ ව්‍යවස්ථාපිත බලය ඇත්තේ කවර ආයතනයකට ද? එම අනුමැතිය ලබාදීමේදී කවර සාධක පදනම් කර ගනීද?

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

(01) නිදහස් වෙළඳ කලාපයේ ආයෝජකයින් සඳහා ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් ලබාදෙන පහසුකම් මොනවාද?

....

....

....

....

....

....

(A/L 2014)

නිපුණතා මට්ටම 3.2 ඃ රජයක ආර්ථික අරමුණු ඉටු කර ගැනීම සඳහා ව්‍යාපාර දායක වන ආකාරය පෙන්වා දෙයි.

ඉගෙනුම් ඵල ඃ

01) රජයක ආර්ථික අරමුණු විස්තර කරයි.

02) රජයේ ආර්ථික අරමුණු ඉටු කිරීමට ව්‍යාපාර දායක වන ආකාරය පැහැදිලි කරයි.

03) තෝරාගත් ව්‍යාපාරයක් නිදසුන් ලෙස ගෙන එය රජයේ ආර්ථික අරමුණු ඉටු කිරීමට දායක වන ආකාරය පෙන්වා දෙයි.

04) රජයත් ව්‍යාපාරත් අතර අන්‍යෝන්‍ය සම්බන්ධතාව තුළින් දෙපාර්ශ්වයේ ම අරමුණු ඉටුකර ගත හැකි බව පෙන්වා දෙයි.

රජයේ ආර්ථික අරමුණු.

රජයක් පහත දැක්වෙන ආර්ථික අරමුණු ඉටු කර ගැනීමට කටයුතු කරයි.

❖ ....

නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ අඛණ්ඩ වර්ධනය තුළින් ආර්ථික වර්ධනයක් සිදු වන අතර ඊට අමතර ව මානව හා සමාජ දර්ශකවල දිගුකාලීන වර්ධනය සංවර්ධනය ලෙස හඳුන්වයි.

❖ ....

ශ්‍රමය සැපයීමට බලාපොරොත්තුවෙන් සිටින සියලු දෙනා යම් සේවාවක නියුක්ත වී සිටීම මෙන් ම ආර්ථිකය සතු සියලු ම නිෂ්පාදන සම්පත් ඵලදායී නිෂ්පාදන කටයුත්තක යොදවා තිබීම.

❖ ....

රටක සමස්ත නිෂ්පාදිතය එ රටෙහි වෙසෙන සමස්ත ජනතාව අතර සමාන ව බෙදා හැරීම.

❖ ....

ආර්ථිකයේ දේශීය හා විදේශීය වශයෙන් අර්බුදයක් ඇති නො වීමට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ආර්ථික ස්ථායිතාවයි.

ආර්ථික ස්ථායිතාව කොටස් දෙකකින් යුක්ත වේ.

1. ....

අභ්‍යන්තර මිල ස්ථායිතාව තුළින් උද්ධමනය පාලනය, මිල මට්ටම ස්ථාවර ව පවත්වා ගැනීම, පොලී අනුපාතය පාලනය කිරීම සිදු කිරිමයි.

2. ....

බාහිර මිල ස්ථායිතාව තුළින් විදේශ විනිමය අනුපාතය ස්ථාවර මට්ටමක පවත්වා ගැනීම සිදු කරයි.

❖ ....

විදේශ වෙළෙඳ කටයුතු සතුටුදායක අන්දමින් පවත්වා ගෙන යාම

තුළින් ගෙවුම් ශේෂ තත්ත්වය ආරක්ෂා කර ගැනීම මින් අපේක්ෂා කරයි.

රජයේ ආර්ථික අරමුණු ඉටු කිරීමට ව්‍යාපාර දායක වන ආකාරය.

01) ....

රජයට ගෙවිය යුතු බදු පැහැර හැරීමකින් තොර ව තමා උපයාගත් ලාභය හා ආදායම් මත නියමිත පරිදි බදු ගෙවීම

02) ....

හැකිතාක් උපරිමයෙන් තම නිෂ්පාදන සඳහා දේශීය සම්පත් යොදා ගැනීම.

03) ....

රජය ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන මූල්‍ය හා පිස්කල් ප්‍රතිපත්ති නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක කිරීම හා පිළිපැදීම

04) ....

ව්‍යාපාර සඳහා පනවා ඇති නීති රීති ඒ ආකාරයෙන් ඉටු කරමින් යහපත් ව්‍යාපාරික පරිසරයක් ගොඩනැගීමට දායක වීම

05) ....

ඵලදායී ලෙස නිෂ්පාදන කටයුතු කිරීමේ දී ඒ සඳහා අවශ්‍ය මානව සම්පත් ඇතුළු සියලු සම්පත් කාර්යක්ෂම ව භාවිතයට ගැනීම

06) ....

සියලු ව්‍යාපාර පරිසර හිතකාමී ලෙස ඒවායේ ව්‍යාපාර කටයුතු පවත්වා ගෙන යාම.

රජයේ ආර්ථික අරමුණු ඉටුකර ගැනිමට ව්‍යාපාරික ප්‍රජාව දායක වන ආකාරය සහ එමඟින් ඉටුවන ආර්ථික අරමුණු.

දායක වන ආකාරය.	**ඉටුවන ආර්ථික අරමුණු.**
01 නිසි නිසි පරිදි බදු ගෙවීම.	....
02 සේවා නියුක්තියට දායක වීම.	....
03 නීති රීති පිළිපැදීම.	....
04 පරිසරයට වන හානිය අවම කිරීම.	....
05 දේශීය සම්පත් භාවිතා කිරීම.	....
06 සමාජ සුභසාධනයට දායකවීම.	....

රජය හා ව්‍යාපාර අතර අන්‍යෝන්‍ය සම්බන්ධතාවය.

- ....
- ....
- ....
- ....
  ....
- ....
  ....

සිද්ධාන්ත දැනුම බුද්ධියේ විමසුමට............

(01) පහත සඳහන් වනුයේ රජයේ ආර්ථික අරමුණු සහ ඒවා ඉටු කරලිමට ව්‍යාපාරික ප්‍රජාව දායක විය හැකි ආකාරය යි.

A- මිල ස්ථායිතාව

B- බදු ගෙවීම්

C-පූර්ණ සේවා නියුක්තිය

D-දේශීය සම්පත් භාවිතය

E- පරිසර හිතකාමීව කටයුතු කිරීම

F- ආර්ථික කාර්යක්ෂමතාව

මේවා අතුරින් රජයේ ආර්ථික අරමුණු ලෙස සැලකිය හැක්කේ

(01) ABC (02) ACD (03) ADF (04) DEF **(05) ACF**

(……….)

(A/L 2011)

(02) රජයේ ව්‍යාපාරික කටයුතුවලට මැදිහත් වීමේ ප්‍රධාන අරමුණකි.

(1) රජයට ආදායම් ලබාගැනීම.

(2) රාජ්‍ය අංශයේ ව්‍යාපාර ආරක්ෂා කරගැනීම.

(3) දළ ජාතික නිෂ්පාදනය වැඩිකර ගැනීම.

(4) ධනය හා ආදායම් සාධාරණව බෙදාහැරීම.

(5) සමතුලිත අයවැයක් පවත්වාගෙන යාම.

(………)

(A/L 2006 Old)

(03) අ) රජයක ආර්ථික අරමුණු හතරක් නම් කරන්න.

....

....

....

....

ආ) එම අරමුණු ඉටුකර ගැනීමට ව්‍යාපාරවලට දායක විය හැකි ආකාර හතරක් සඳහන් කරන්න.

....

....

....

(A/L 2012 New)

(04) රාජයේ ආර්ථික අරමුණු ඉටුකර ගැනීම සඳහා ව්‍යාපාරික ප්‍රජාවට දායක විය හැකිය ආකාර තුන්ක් නම් කර පැහැදිලි කරන්න.

....

....

....

....

....

(A/L 2012 Old)

කැදැල්ලට අභ්‍යාස...........

(01) **"රජයක සිය අරමුණු ඉටු කරගැනීමේ දි ව්‍යාපාර අංශයෙන් සහයෝගය අපේක්ෂා කරන අතර ව්‍යාපාර අංශය ද එම අරමුණු ඉටුකර ගැනිම සදහා විවිධ ආකාරයේන් සිය දායකත්වය ලබා දේ"** මෙම ප්‍රකාශය උදාහරණ දෙමින් පහදන්න.

....

....

....

....

....

(A/L 2015)

නිපුණතා මට්ටම 3.3 ෘ රජයේ පිස්කල් ප්‍රතිපත්තිවලට අනුකූල ව ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යාමේ වැදගත්කම අගයයි.

ඉගෙනුම් ඵල ෘ

- රජයේ පිස්කල් ප්‍රතිපත්තිය යන්න පැහැදිලි කරයි.
- රජයේ පිස්කල් ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අවශ්‍යතාව පෙන්වා දෙයි.
- රජයේ ආදායම් හා වියදම් ව්‍යුහය රූප සටහනකින් දක්වයි.
- බදු වර්ග කොට එක් එක් බදු වර්ගය සඳහා නිදසුන් ඉදිරිපත් කරයි.
- රජයේ බදු නො වන ආදායම් සඳහා නිදසුන් දක්වයි.
- ආසනන් ම වර්ෂයේ අය වැය යෝජනා සැලකිල්ලට ගෙන ඒවා ව්‍යාපාර කෙරෙහි ඇති කරන බලපෑම විග්‍රහ කරයි.

ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති

රජයේ ආර්ථික අරමුණු මුදුන් පමුණුවා ගැනීම පිණිස රජය විසින් ක්‍රියාවට නංවන උපකරණ ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති වෙයි. රජයේ ප්‍රධාන ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති 02කි.

01 ....

02 ....

ෆිස්කල් ප්‍රතිපත්තිය

....

....

➢ ....

➢ ....
....

රාජ්‍ය ආදායම

....

....

මෙය ප්‍රධාන කොටස් 02කි.

01 ....

02 ....

බද්දක් යනු

....

....

<u>රජයේ බදු ආදායම පහත පරිදි වර්ග කළ හැකි ය.</u>

....

....

....

නිදසුන් : සමාගම් බදු, උපයන විට ගෙවීම් බදු

....

....

....

නිදසුන් : තොග හා සිල්ලර වෙළෙඳාම මත එකතු කළ
අගය මත බදු ආනයන මත එකතු කළ අගය මත බදු

....

....

....

නිදසුන් : සිගරට් හා දුම්කොල නිෂ්පාදන මත බදු, සුරා බදු

....

....

....

නිදසුන් : මෝටර් රථ ආනයන මත බදු

....

....

....

නිදසුන් : වරාය හා ගුවන් තොටුපල සංවර්ධන බදු සෙස් බද්ද, විදුලි සංදේශ බදු

<u>බදු වර්ගීකරණය කිරීම</u>

....

....

01) ....

කිසියම් පුද්ගලයකුගේ හෝ ව්‍යාපාර වල ආදායම හා වත්කම් මත පුද්ගලයා හෝ ආයතනය විසින්ම ගෙවන බදුය. නැතහොත් නෛතික වශයෙන් බද්ධට යටත් වන පුද්ගලයාට හෝ ආයතනය විසින් ගෙවිය යුතු වන එය වෙනත් කෙනෙකුට විනැන් කළ නොහැකි බද්ධකි.

උදාහරණඃ- පෞද්ගලික ආදායම් බදු

සමාගම් ලාභ බදු

රදවාගැනිමේ බදු

ප්‍රාග්ධණ ලාභ බදු

02) ....

භාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදනය, පරිභෝජනය සහ වියදම මත අයකරන බදුයි. මෙම බදු බර විටතැන් කළ හැක. නැතහොත් නෛතික වශයෙන් බද්දට යටත් වන පුද්ගලයාට එම බද්ධ වෙනත් කෙනෙකුට පැවරිය හැකි නම් එය වක්‍ර බද්ධකි.

උදාහරණඃ- එකතු කල අගය මත බදු

රේගු බදු

නිෂ්පාදන බදු

<u>රජයේ බදු නොවන ආදායම් මූලාශ්‍ර</u>

01) ....

02) ....

03) ....

04) ....

ආසන්න වර්ශයේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්ෂික වාර්තාවට අනුව රාජ්‍ය ආදායම බදු ආදායමෙන් ලැබී ඇති දායකත්වයේ බදු හා බදු නොවන ප්‍රතිශතයන් වෙන වෙනම දක්වන්න.

බදු ආදායම

- ❖ ආදායම් බදු ....
- ❖ එකතු කළ අගය මත බදු ....
- ❖ නිෂ්පාදන බදු ....
- ❖ ආනයන මත බදු ....
- ❖ අනෙකුත් බදු ....

බදු නොවන ආදායම

ලාභ හා ලාභාංශ ....

ගාස්තු හා අයකිරීම් ....

පොළී ආදායම ....

වෙනත් ....

රජයේ ආදායම් සංයුතිය පහත ගැලීම් සටහන මගින් තව දුරටත් පැහැදිලි කර ගත හැකිය

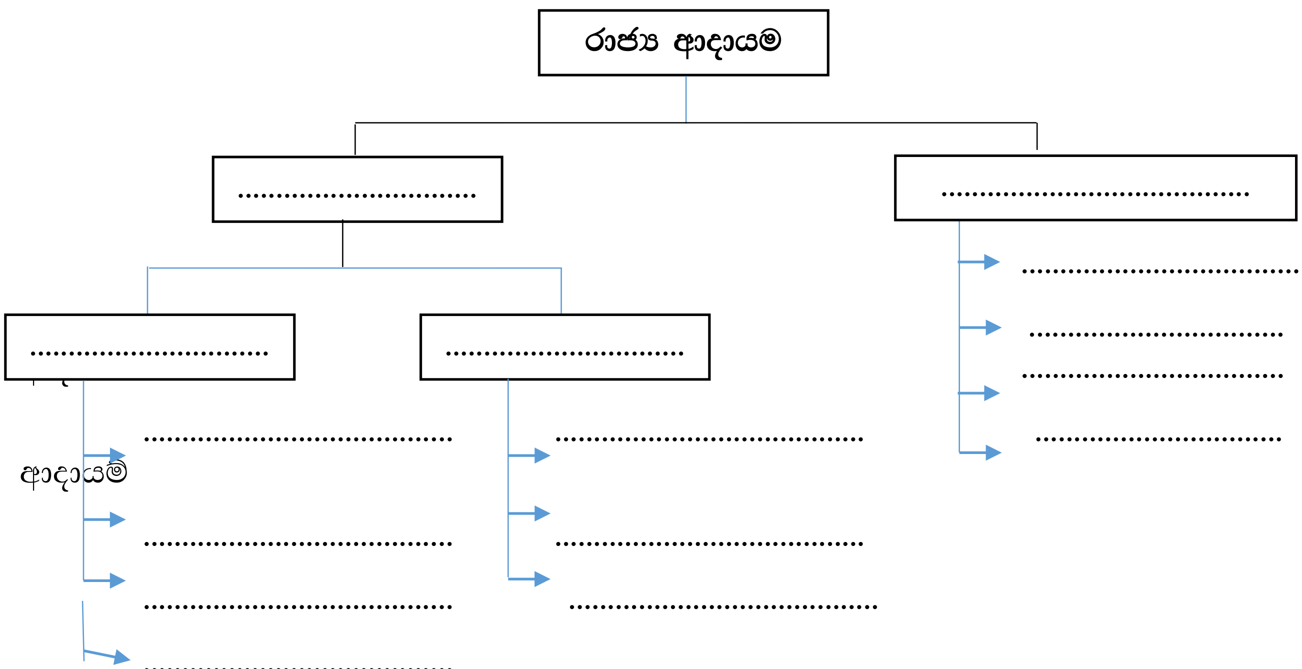

රාජ්‍ය ආදායම් රැස් කිරීම සම්බන්ධව ක්‍රියා කරන ප්‍රධාන ආයතන සහ එමගින් රැස් කරන බදු වර්ග

<table>
<tr><th>ආයතන</th><th>බදු වර්ග</th></tr>
<tr><td>දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව</td><td>..
....
....</td></tr>
<tr><td>රේගු දෙපාර්තමේන්තුව</td><td>..
....</td></tr>
<tr><td>සුරාබදු දෙපාර්තමේන්තුව</td><td>..</td></tr>
<tr><td>මෝටර් රථ වාහන දෙපාර්තමේන්තුව</td><td>..
....</td></tr>
<tr><td rowspan="2">පළාත් පාලන ආයතන

පළාත් සභා</td><td>..
....</td></tr>
<tr><td>..</td></tr>
</table>

රජය විසින් පන වන බදු ව්‍යාපාර කෙරෙහි සිදු කෙරෙන විවිධ බලපෑම්

1) ....

....

....

....

2) ....

....

....

3) ....

....

....

....

....

4) ....

....

....

5) ....

....

....

රජයක් ව්‍යාපාරිකයින්ට බදු දිරිගැන්වීම් ලබාදීමේ ප්‍රධාන අරමුණු

1) ....

එනම් බදු දිරිගැන්වූ අංශයන් හි ආයෝජනය කිරීම වාසිදායක වීම නිසා ව්‍යාපාරිකයන්ට ඒ කෙරෙහි නැඹුරු වීම ට අපේක්ෂා කරයි.

2) ....

බදු දිරි ගැන්වීම නිසා පවතින ව්‍යාපාර වර්ධනය වීම ද නව ව්‍යාපාර ඇතිවීමද මගින් රැකියාවක් බිහිකිරීම මේ තුලින් අපේක්ෂා කරයි.

3) ....

ඉතුරුම් හිඟයට පිළියම් ලෙසත් ආයෝජන වැඩි කර කර ගැනීම සඳහාත් වෙනත් රටවලට වඩා සුවිශේෂ දිරිගැන්වීම් ලබා දීම මගින් විදෙශ ආයෝජන රට තුළට අද්දවාගැනීම අපේක්ෂා කරයි.

රාජ්‍ය වියදම

....

....

....

....

....

එනම් රටක ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් වෙනුවෙන් මධ්‍යම ආණ්ඩුව, පළාත් සභා, පාළාත් පාලන ආයතන විසින් දරණ වියදමයි.

රාජ්‍ය වියදම ප්‍රධාන කොටස් 02කට බෙදිය හැක.

01) ....

රාජ්‍ය සේවා කටයුතු අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම සඳහා වසරක් තුල නැවත නැවත දැරීමට සිදු වන වියදම්ය.

නිදසුන් වැටුප් හා වේතන

පොළී ගෙවීම්

02) ....

රජයක් විසින් දිගුකාලින ආයෝජන සඳහා දරන වියදම් ය.

නිදසුන් :- මහා මාර්ග හා පාලම් ඉදිකිරිම

රජයේ පිස්කල් ප්‍රතිපත්තිය ව්‍යාපාරවලට බලපාන ආකාරය

1) ....

....

....

....

....

2) ....

....

....

3) ....

....

සිද්ධාන්ත දැනුම බුද්ධියේ විමසුමට............

(01) පහත සඳහන් බදු වර්ග අතරින් ශ්‍රී ලංකා රජය දැනට වැඩි ආදායමක් ලබන්නේ,

(1) එකතු කළ අගය මත බද්ද මගින් ය. (2) රේගු බද්ද මගින් ය.

(3) දේශීය භාණ්ඩ බද්ද මගින් ය. (4) සමාගම් බද්ද මගින් ය.

(5) ආදායම් බද්ද මගින් ය.

(A/L 2012 Old)

(02) දැනට ශ්‍රී ලංකා රජයේ ආදායම් වැඩි දායකත්වය දෙන බදු වර්ගය වනුයේ

(1) ආදායම් බද්ද ය (2) නිෂ්පාදන බද්ද ය

(3) එකතු කළ අගය මත බද්ද ය (4) ආනයන බද්ද ය

(5) ධන බද්ද ය

(A/L 2008)

(03) සෘජු බද්දකි.

(1) පිරිවැටුම් බද්ද (2) ආදායම් බද්ද

(3) එකතු කළ අගය මත අයකරන බද්ද (4) ආනයන බද්ද (5) අපනයන බද්ද

(A/L 2006 Old)

(04) ගෘහස්ථ විදුලි පරිභෝජනය සඳහා අය කරන "වැට්" (VAT) බදු අනුපාතය වනුයේ

(1) 20% (2) 17.5% (3) 12% (4) 12.5% (5) 10%

(A/L 2003)

(05) පහත සඳහන් ඒවා අතරින් වක්‍ර බද්දක් වන්නේ

(1) ප්‍රාග්ධන ලාභ බද්ද (2) ආදායම් බද්ද

(3) එකතු කළ අගය මත බද්ද (4) සමාගම් බද්ද

(5) ගුවන් ගමන් බද්ද

(A/L 2002)

(06) බදු ආදායම .... යටතේද වර්තන වියදම .... යටතේ ද වර්ග කළ හැකිය.

(A/L 2015)

(07) ආදායම් බදු සහ සමාගම් බදු .... බදු ලෙස වර්ග කළ හැකි අතර රේගු බදු හා දේශීය භාණ්ඩ බදු .... බදු ලෙස වර්ග කළ හැකිය.

(A/L 2012 New)

(08) භාණ්ඩ හා සේවා අලෙවිය මත අය කෙරෙන බද්ද .... ලෙස හැඳින්වේ.

(A/L 2007 New)

(09) පුද්ගලයකුගේ ආදායම වැඩි වන ප්‍රමාණය මත වැඩිවන බදු අනුපාතිකයක් අය කෙරෙන ආකාරයට පනවන බදු .... ලෙස හඳුන්වයි.

(A/L 2006 New)

(10) භාණ්ඩ හා සේවා වියදම් මත රජය අය කරන බදු ....

බදු ලෙස හැඳින්වේ.

(A/L 2005)

(11) ශ්‍රී ලංකා ආනයන හා අපනයනය සඳහා තීරු ගාස්තු අයකරනයේ ....
.... විසින් ය.

(A/L 2004)

(12) රජයේ අයවැය ලේඛනයක සඳහන් වන රාජ්‍ය වියදම් ප්‍රධාන කොටස් දෙකකට බෙදා ඇත. එම කොටස් දෙක කවරේද?

....

....

(A/L 2011)

කැදැල්ලට අභ්‍යාස............

(01) ශ්‍රී ලංකාවේ ව්‍යාපාර සංවර්ධනය සඳහා 2020 අතුරු අයවැය මගින් යෝජිත ක්‍රියාමාර්ග සඳහන් කරන්න.

....

....

....

....

....

....

(02) දේශීය ගොවීන් ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා රජය විසින් ආනයනික අර්තාපල් සහ ලූණු සඳහා බද්දක් අය කිරීමට යෝජනා කර ඇත. මෙම බදු අය කිරීම තුළින් දේශිය ගොවීන්ට හා පාරිභෝගිකයන්ට ඇති විය හැකි බලපෑම් පැහැදිලි කරන්න.

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

(A/L 2015)

(03) රජයට ආදායම් ලැබෙන ප්‍රධාන මාර්ග ලෙස සෘජු හා වක්‍ර බදු හැඳින්විය හැකිය. සෘජු බදු හා වක්‍ර බදු නිදසුන් සහිතව පැහැදිලි කරන්න.

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

(A/L 2012 New)

(04) අ. චක්‍ර බද්ද යනු කුමක්දැයි පැහැදිලි කර දැන් ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක වන චක්‍ර බදු වර්ග දෙකක් නම් කරන්න.

....

....

....

....

ආ. අනුක්‍රමික බදු යනු කුමක්දැයි නිදසුන් සහිතව පැහැදිලි කරන්න.

....

....

....

....

නිපුණතා මට්ටම 3.4 : රජයේ මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිවලට අනුකූල ව ව්‍යාපාර පවත්වා ගෙන යාමේ වැදගත්කම අගයයි.

ඉගෙනුම් ඵල :

- රජයේ මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය පැහැදිලි කරයි.
- රජයේ මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිවල අරමුණ විස්තර කරයි.
- රටක මූල්‍ය කටයුතු පාලනය සඳහා රජයකට අනුගමනය කළ හැකි උපාය මාර්ග පෙන්වා දෙයි.
- රජය අනුගමනය කරනු ලබන එක් එක් මූල්‍ය පාලන උපකරණය (උපක්‍රමය) පැහැදිලි කරයි.
- රජය අනුගමනය කරන මූල්‍ය පාලන උපක්‍රම ව්‍යාපාරවලට බලපාන ආකාරය විග්‍රහ කරයි.

<u>මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය</u>

....

....

රජය වෙනුවෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු විසින් මෙම ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවට නංවයි.

- ❖ රජයේ මුල්‍ය ප්‍රතිපත්තියේ ප්‍රධාන අරමුණ දේශීය ආර්ථිකයේ මිල ස්ථායිතාවය පවත්වාගෙන යාමයි.
- ❖ එහිදි දිගු කාලයක් පුරා මිල මට්ටම් ස්ථාවර මට්ටමක පවත්වා ගෙන යාම අපෙක්ෂා කරයි

<u>මුල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවට නැන්විම සදහා ශ්‍රි ලංකා මහ බැංකුව විසින් භාවිතා කරන උපකරණ</u>

01) ....

02) ....

03) ....

04) ....

05) ....

පොලී අනුපාතිකය (නිත්‍ය පහසුකම් අනුපාත)

රජයේ මුදල් පාලනය සඳහා යොදා ගනු ලබන ප්‍රධාන උපකරණය පොලී අනුපාතය වේ. නිත්‍ය පහසුකම් අනුපාතිකයේ ප්‍රධාන කොටස් තුනකි.

- .... **Standing Deposit Facility Rate (SDFR)**

වාණිජ බැංකු සහ ප්‍රාථමික වෙළෙඳුන් ඔවුන්ගේ අතිරික්ත අරමුදල් මහ බැංකුවේ ඇති රජයේ සුරැකුම්පත්වල ආයෝජනය කිරීමේ දී ගෙවනු ලබන පොලී අනුපාතිකයයි.

- .... **Standing Lending Facility Rate (SLFR)**

වාණිජ බැංකු සහ ප්‍රාථමික වෙළෙඳුන් රජයේ සුරැකම්පත් ඇපයට තබා මහ බැංකුවෙන් අරමුදල් ලබා ගැනීමේ දී අය කරනු ලබන පොලී අනුපාතයයි.

- ....

ද්‍රවශීලතා දුෂ්කරතා වලට මුහුණ දෙන වාණිජ බැංකුවලට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව අවසාන ණය දෙන්නා ලෙස සපයනු ලබන ණය සඳහා අය කරනු ලබන පොලී අනුපාතයයි.

- ❖ මහ බැංකුව බැංකු පොලී අනුපාතය ඉහළ දැමූ විට රටේ සමස්ථ මුදල් සැපයුම අඩු වේ.
- ❖ මහ බැංකුව බැංකු පොලී අනුපාතය පහළ දැමූ විට රටේ සමස්ථ මුදල් සැපයුම වැඩි වේ.
- ❖

සංචිත අවශ්‍යතා වෙනස් කිරීම

....
....
....

- සංචිත අවශ්‍යතා අඩු කිරීම මුදල් සැපයුම වැඩි වීමට හේතු වේ.
- සංචිත අවශ්‍යතා වැඩි කිරීම මුදල් සැපයුම් අඩු වීමට හේතු වේ.

විවෘත වෙළෙඳපොළ කටයුතු (විවට වෙළෙඳපොළ කටයුතු)

....
....
....

- මහ බැංකුව සැරැකුම්පත් මිලට ගැනීමේ දී මුදල් සැපයුම ප්‍රසාරණය වේ.
- මහ බැංකුව සැරැකුම්පත් විකිණීමේ දී මුදල් සැපයුම සංකෝචනය වේ.

වට්ටම් අනුපාත වෙනස් කිරීම.

....

....

....

....

....

ණය සීමා පැනවීම

ණයසීමා පැනවිම දෙයාකාරයකට සිදු වේ.

01) ....

....

....

....

....

....

නිදසුන් : වාණිජ බැංකවුල ප්‍රග්ධනය හා වතක්ම් අතර අවම අනුපාත නියම කිරීම.
ණයවර ලිපි නිකුත් කිරීමේ දී තැන්පත් කළ යුතු අවම මුදල් ප්‍රමාණය නියම කිරීම

02) ....

....

....

....

....

....

නිදසුන් : ණය ලබා දෙන ක්ෂේත්‍ර නිර්දේශ කිරීම.

කෘෂිකර්මාන්තය සඳහා ද? කර්මාන්ත සඳහා ද ? ව්‍යාවසායකයන් සඳහා ද ? ආදී වශයෙන්.

මූල්‍ය උපකරණ ක්‍රියාවට නන්වන විට රටේ මුදල් සැපයුමට සිදුවන බලපෑම.

උපකරණය	මුදල් සැපයුම ප්‍රසාරණය / මුදල් සැපයුම වැඩි කිරීම	මුදල් සැපයුම සංකොචනය / මුදල් සැපයුම අඩු කිරීම
ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය	....	....
විවට වෙළෙඳපොළ කටයුතු	....	....
බැංකු පොලී අනුපාතය	....	....
බැංකු ණය පාලනය	....	....

මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය ව්‍යාපාර වලට බලපාන ආකාරය

රජයේ මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ඒවා ව්‍යාපාරවලට විවිධ ස්වරූපයෙන් බලපෑම් කරයි.

01) ....

....

....

02) ....

....

....

....

03) ....

....

04) ....

....

සිද්ධාන්ත දැනුම බුද්ධියේ විමසුමට............

(01) පහත වගුවේ x තීරුවේ ව්‍යාපාර හා රජයට අයත් කාර්යයන් කීපයක් ද y තීරුවෙන් එම කාර්‍යයන් වල ප්‍රතිඵල ද දැක්වේ.

X	Y
A. රජය ව්‍යාපාර වලට බලපෑම් කරන්නේ	1. ආර්ථිකයේ මුදල් සැපයීම කෙරෙහිය.
B.රජයේ අරමුණු ඉටුකර ගැනීමට ව්‍යාපාර සහය වන්නේ	2. තරගකරුවකු වීමෙනි
C රජයේ පිස්කල් ප්‍රතිපත්ති ව්‍යාපාර වලට බලපෑම ඇති කරන්නෙ	3. දේශිය අමුද්‍රව්‍ය භාවිතා කිරීමෙනි.
D.රජයේ මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති බලපෑම් ඇති කරන්නේ	4. භාණ්ඩ අලෙවිය වැඩි වීම නිසා ලාභය වැඩි වන හෙයිනි.
E.ව්‍යාපාරිකයින්ට පාරිභෝගික ආරක්ෂණය වැදගත් වන්නේ	5. නිෂ්පාදනයන් මත විවිධ බදු පැනවීම මගින් භාණ්ඩ මිල ඉහළ යාමට සැලැස්වීමේනි.

X සහ Y තීරුව නිවැරදිව ගැළපූ විට ලැබෙන පිළිතුර කුමක්ද?

(1) A-5, B-2, C-4, D-1, E-3 (2) A-5, B-3, C-2, D-1, E-4

(3) A-2, B-3, C-5, D-4, E-1 (4) A-2, B-3, C-5, D-1, E-4

(5) A-3, B-2, C-5, D-4, E-1

(A/L 2014)

(02) රජයේ මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය යටතට ඇතුළත් වන්නේ

(1) පොලී හා මුදල් සැපයුම පාලනයයි. (2) බදු හා ගාස්තු පාලනයි.

(3) වර්තන වියදම් පාලනයයි. (4) ප්‍රාග්ධන වියදම් පාලනයයි.

(5) රාජ්‍ය ආදායම් හා වියදම් පාලනයයි.

(A/L 2013 New)

(03) රජයේ පිස්කල් ප්‍රතිපත්තියට සම්බන්ධ සාධකයකි.

(1) මිල ස්ථායිතාව (2) ආර්ථික කාර්යක්ෂමතාව

(3) සාධාරණ ආදායම් ව්‍යාප්තිය (4) ප්‍රග්ධන වියදම්

(5) පොලී අනුපාතය

(A/L 2013 Old)

(04) ශ්‍රී ලංකාවේ මුල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව භාවිතා කරන මූල්‍ය උපකරණයකි.

(1) තත්කාල දළ පියවුම් පද්ධතිය (RTGS)

(2) නිර්ලේඛන සුරකුම් තැන්පතු පද්ධතිය (SSDS)

(3) බදු අනුපාතික (Tax rates)

(4) යහ පෙළඹවීම (Moral suasion)

(5) මිල ස්ථායිතාව (Price Stability)

(A/L 2010)

(05) රජයේ මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියට අයත් ප්‍රධාන කාර්යය වනුයේ

(1) ආදායම් බද්ද වෙනස් කිරීම ය.

(2) රාජ්‍ය වියදම් අඩු කිරීම ය.

(3) හිඟ අයවැය ලේඛනයක් පිළියෙල කිරීම ය.

(4) ව්‍යාපාර කටයුතු වලට බලපාන රෙගුලාසි පැනවීම ය.

(5) පොලී අනුපාතිකය වෙනස් කිරීම ය.

(A/L 2009)

(06) ශ්‍රී ලංකා රජයේ මුල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය කියාත්මක කිරිමේ කාර්යභාරය පැවරි ඇති ප්‍රධාන ආයතනය වනුයේ

(1) මහා භාණ්ඩාගාරය (2) රාජ්‍ය වාණිජ බැංකු

(3) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව (4) මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍යංශය

(5) දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව

(A/L 2006 Old)

(07) මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට රජය භාවිතා කෙරෙන උපකරණයකි

(1) පොලී අනුපාතිකය (2) ඍජු බදු

(3) වක්‍ර බදු (4) රාජ්‍ය වියදම්

(5) බලපත්‍ර ගාස්තු

(A/L 2003)

(08) වාණිජ බැංකුවක් හා ප්‍රාථමික අලෙවිකරුවන් රජයේ සුරකුම්පත් ඇපයට තබා මහ බැංකුවෙන් අරමුදල් ලබා ගැනීමේ දී අයකරනු ලබන පොලී අනුපාතය ....

.... ලෙසත් මහ බැංකුව විසින් තෝරාගත් ක්ෂේත්‍ර සඳහා ලබා දෙන ණය සීමා පැනවීම .... ලෙසත් හඳුන්වනු ලැබේ.

(A/L 2015)

(09) ශ්‍රී ලංකා රජයේ මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ බලතල හා වගකීම පැවරී ඇති ආයතනය .... යි.

(A/L 2012 Old)

(10) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ආර්ථිකයේ මුදල් සැපයුම පාලනය කරන ආකාර 04ක් ලියන්න

....

....

....

....

....

(A/L 2015)

(11) ශ්‍රී ලංකා රජයේ මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ වගකීම පැවරී ඇති ආයතනය කුමක්ද? ....

කැදැල්ලට අභ්‍යාස...........

(12) ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් මුල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී යොදා ගන්නා උපකරණ හතරක් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

....

....

....

....

....

....

....

....

....

(A/L 2014)

(13) පහත සඳහන් දෑ පිළිබඳ කෙටි සටහන් ලියන්න.

ෆිස්කල් ප්‍රතිපත්තිය

....

....

....

....

(A/L 2012 Old)

(14) පහත සඳහන් ඒවා පිළිබඳ ව කෙටිසටහන් ලියන්න

- රාජ්‍ය පිස්කල් ප්‍රතිපත්තිය.

....

....

....

....

- රජයේ මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය

....

....

....

....

....

(A/L 2008)

(15) ව්‍යාපාර පාලනය කිරීම සඳහා රජය යොදා ගනු ලබන ආර්ථික උපකරණ තුනක් නම් කර ඒවා පැහැදිලි කරන්න

....

....

....

....

....

....

....

නිපුණතා මට්ටම 3.5 : පාරිභෝගික ආරක්ෂණය සඳහා රජය ගන්නා ක්‍රියාමාර්ගවලට අනුගත වෙමින් ව්‍යාපාර පවත්වා ගෙන යාමේ අවශ්‍යතාව පෙන්වා දෙයි.

ඉගෙනුම් ඵල :

- පාරිභෝගික ආරක්ෂණය යන සංකල්පය පැහැදිලි කරයි.
- පාරිභෝගික ආරක්ෂණය වඩාත් වැදගත් වීමට හේතු දක්වයි.
- පාරිභෝගික ආරක්ෂණයෙන් පාරිභෝගිකයාට හා ව්‍යාපාරිකයාට ඇති වන වාසි වෙන වෙන ම ලැයිස්තුගත කරයි.
- පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් පැහැදිලි කරයි.
- පාරිභෝගික වගකීම් පැහැදිලි කරයි.
- පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් හා වගකීම් මත තාර්කික පාරිභෝගිකයෙකුගේ හැසිරීම විස්තර කරයි.

<u>පාරිභෝගික ආරක්ෂණය</u>

....

....

....

<u>වර්තමානයේ පාරිභෝගික ආරක්ෂණය වඩාත් වැදගත් වීමට හේතු</u>

01) ....

02) ....

....

03) ....

04) ....

....

05)..

....

06) ....

07) ....

08) ....

පාරිභෝගික ආරක්ෂණයෙන් පාරිබෝගිකයාට හා ව්‍යාපාරිකයාට අත්වන වාසි

පාරිභෝගිකයාට

1) ....

....

2) ....

3) ....

....

4) ....

....

5) ....

6) ....

7) ....

....

ව්‍යාපාරිකයාට

1) ....

....

....

2) ....

3) ....

4) ....

....

5) ....

6) ....

පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම්

....

....

....

අන්තර්ජාතික වශයෙන් පිළිගෙන ඇති පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් ප්‍රකාශයට පත්කර ඇති ප්‍රධාන පාර්ශව දෙකකි

01 ....
02 ....

පාරිභෝගික ජාත්‍යන්තරය

- **පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ප්‍රථමයේන් ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ ජෝන් එෆ් කෙනඩි මහතාය. ඒ 1962 මාර්තු 15 වන දින එම දිනයි. එම දිනය සමරනු වස් ජගත් පාරිභෝගික දිනය හෙවත් පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් දිනය මාර්තු 15 වන දින සැමරේ.**

අන්තර් ජාතික වශයෙන් පිළි පිළිගැනෙන ජෝන් එෆ් කෙනඩි මහතා විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් හතරකි

01) ....

සෞඛ්‍යයට හා ජීවිතයට හානි කරවන භාණ්ඩ හා සේවා සැපයීමෙන් හෝ වෙළඳාමින් ආරක්ෂා වීමට ඇති අයිතියයි.

02) ....

වංක හෝ නොමඟ යවන සුළු කටයුතු වලින් ආරක්ෂා වීම හා නැණවත් තෝරා ගැනීමක් සඳහා ඉවහල්වන සත්‍ය තොරතුරු දැන ගැනීමට ඇති අයිතියයි.

03) ....

තරගකාරි මිලගණන් යටතේ උසස් ප්‍රමිතීන් ගෙන් යුත් භාණ්ඩ හා සේවා තෝරා ගැනීමට ඇති අයිතියයි.

04) ....

රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයේදී පාරිභෝගික අවශ්‍යතාවයන් සහ අදහස් උදහස් ඉදිරිපත් කිරීමට හා ඒවාට ඇහුම්කන් ලබා දීමත් ලබාගැනීමට ඇති අයිතියයි.

පාරිභෝගික ජාත්‍යන්තරය නම් පාරිභෝගික සංවිධානය විසින් අවධානය කෙරෙන පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් 08කි. ඉහත අයිතිවාසිකම් 04ට අමතරව පහත අයිතිවාසිකම් 04 ද ඊට ඇතුළත් වේ.

05) ....

පාරිභෝගිකයින්ගේ පැවැත්ම තහවුරු කෙරෙන මූලික අවශ්‍යතා වන ආහාරපාන ඇඳුම් නිවාස සනිපාරක්ෂක සේවා යනාදිය ලබා ගැනීමට ඇති අයිතියයි.

06) ....

අසතුටුදායක සේවා ව්‍යාජ තොරතුරු බාල භාණ්ඩ සැපයීමෙන් සිදුවන අසහනයන්ට වන්දි හෝ සහන ලබා ගැනීමට ඇති අයිතියයි.

07) ....

නැණවත් පාරිභෝගිකයකු වශයෙන් කටයුතු කිරීමට අවශ්‍ය දැනුම සහ කුසලතා ලබා ගැනීමට ඇති අයිතියයි.

08) ....

පුද්ගලයින්ගේ ජීවිතයට අනතුරුදායක හෝ තර්ජනාත්මක නොවන අභිමානවත් සහ යහපත් දිවිපෙවෙතක් ගත කිරීමට ඉඩ සලසන්නා වූ පරිසරයක ජීවත්වීමට හා රැකියාවක් කිරීමට ඇති අයිතියයි.

පාරිභෝගික වගකීම් / යුතුකම්

....

....

....

පාරිභෝගික ජාත්‍යන්තරය විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද පාරිභෝගික වගකීම් කිහිපයකි.

01 ....
භාණ්ඩ හා සේවාවන්හි ගුණාත්වය හා මිල පිළිබඳ ප්‍රශ්න කිරීම සහ සෝදිසියෙන් සිටීමයි.

02 ....
යුක්ති සහගත සහ සාධාරණ ගනුදෙනු සඳහා ක්‍රියා කිරීම සහ පාරිභෝගික අයිතීන් සහ බලය තහවුරු කිරීමට කටයුතු කිරීමයි.

03 ....
අපගේ පරිභෝජන රටාවන් අනිකුත් පුද්ගලයන්ට සහ කණ්ඩායම් වලට ඇතිවන බලපෑම් පිළිබඳව සැලකිලිමත් වීමයි.

04. ....
අනාගත ස්වභාවික සම්පත් සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා අපගේ පාරිභෝගික රටාවන් පරිසරයට වන බලපෑම් පිළිබඳව සැලකිලිමත් වීමයි.

05 ....
පාරිභෝගික ආරක්ෂණය නැන්වීමට බලපෑම් කිරීම සඳහා පාරිභෝගිකයින් එක්සත්ව සංවිධානය වීමයි.

පාරිභොගිකයින් පාරිභෝගික වගකීම් ඉටුකිරිම තුළින් ඉටුවන පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම්

පාරිභෝගික වගකීම්	පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම්
ක්‍රියාකාරී සහභාගිත්වය	....
විචාරාත්මක දැනුවත්භාවය	....
සහයෝගීතාවය	....
සමාජය ගැන සැලකිලිමත් විම	....
පාරිසරික දැනුවත්භාවය	....

පාරිභෝගික අධ්‍යාපනය තුළින් පාරිභෝගිකයන් ආරක්ෂා වන ආකාරය

1) ....

....

2) ....

3) ....

....

4) ....

5) ....

6) ....

7) ....

8) ....

පාරිභෝගික ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා රජය ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග

01) ....

උදාහරණ:- පාරිබොගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරි පනත

ජාතික ඖෂධ නියාමන අධිකාරී පනත

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතන පනත

02) ....

උදාහරණ:- පාරිබෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරිය

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය

03) ....

උදාහරණ:- භාණ්ඩ හා සේවා වල උපරිම සිල්ලර මිල ගණන් නියම කිරීම.

ගුණාත්වය සඳහා ප්‍රමිතීන් නියම කිරීම

ඇසුරුම් දැක්විය යුතු තොරතුරු නියම කිරීම

නිවිත භාණ්ඩ වර්ග නම් කිරීම

04) ....

....

උදාහරණ:- තත්ව පාලන පද්ධති

ආචාර ධර්ම පද්ධති

ස්වයං පාළන ක්‍රියා පිළිවෙත්

05) ....

06) ....

07) ....

පාරිභෝගික ආරක්ෂණය සඳහා ව්‍යාපාර ආයතනයකට අනුගමනය කළ හැකි ක්‍රියාමාර්ග

01) ....

02) ....

03) ....

04) ....

05) ....

06) ....

07) ....

08) ....

පාරිභෝගිකයකුට ස්වකීය ආරක්ෂාව සලසා ගැනීම සඳහා අනුගමනය කල හැකි ක්‍රියාමාර්ග

01) ....

02) ....

03) ....

04) ....

05) ....

06) ....

....

07) ....

උදාහරණ:- බිල්පතක් ඉල්ලා සිටීම

වගකීම් සහතිකයක් ලබාගැනීම

පාරිභෝගිකයකුට පාරිභෝගික ආරක්ෂාව සැලසෙන ප්‍රධාන ක්‍රම

01) ....

02) ....

03) ....

❖ **මෙයින් වඩාත් පලදායී ක්‍රමය වන්නේ ස්වං ආරක්ෂාව සලසා ගැනීමයි**

පාරිභෝගික ආරක්ෂණයේ මට්ටම්

❖ පුද්ගලික මට්ටම - ....

❖ ප්‍රාථමික මට්ටම් /ප්‍රාදේශීය මට්ටම - ....

....

❖ ද්විතික මට්ටම /ජාතික මට්ටම - ....

....

❖ තෘතික / ජාත්‍යන්තර මට්ටම - ....

....

....

....

....

....

....

සිද්ධාන්ත දැනුම බුද්ධියේ විමසුමට...........

(01) පහත දැක්වෙන්නේ පාරිභෝගික ආරක්ෂණයේ වැදගත්කම් කිහිපයකි

A. මුදලට සරිලන වටිනාකමක් ඇති භාණ්ඩ ලබා ගැනීමට හැකිවීම.
B. වෙළෙඳපොළ විෂමාචාර වලට එරෙහිව නීතිමය ආවරණය ලබාගත හැකිවීම.
C. ගනුදෙනුකරුවන්ගේ විශ්වාසය ගොඩනගා ගැනීමට හැකිවීම.
D. ලාභය උපරිම කර ගැනීමට හැකිවීම.
E. කීර්තිනාමය වැඩි කර ගැනිමට හැකි විම.
F. භාණ්ඩ වලින් අපේක්ෂිත ප්‍රමිති හා ආරක්ෂිත අවශ්‍යතා තහවුරු කරීමට හැකිවිම.

ඉහත සඳහන් කරුණු අතරින් පාරිභෝගිකයන්ට පමණක් වැදගත් වන සංයෝජනය තෝරන්න.

(1) A B E (2) A B F (3) A C D (4) C D E (5) C D F **(A/L 2015)**
(2)

(02) පාරිභෝගික ආරක්ෂාව ප්‍රධාන වශයෙන් තුන් ආකාරයකින් සැලසේ ඒවා මොනවාද?

....

....

....

(A/L 1999)

(03) පාරිභෝගිකයා ගෙවන මිලට සාධාරණ වටිනාකමක් ඇති භාණ්ඩ වෙළෙඳපොළට ඉදිරිපත් කර ඇති බව සහතික කිරීමට ව්‍යාපාරිකයකුට ගතහැකි ක්‍රියාමාර්ග සඳහන් කරන්න

....

....

....

....

....

(A/L 1999)

(01) අන්තර්ජාතික වශයෙන් පිළිගෙන ඇති පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් ඇතුළත් කාණ්ඩ කීපයක් පහත දැක්වේ. මේවා අතරින් ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ ජනාධිපති වරයෙකු වූ ජෝන් එෆ් කෙනඩි මහතා විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් හතරක් ඇතුලත් කාණ්ඩය තෝරන්න.

(1) ආරක්ෂාව සලසා ගැනීම, තෝරා ගැනීම, වන්දි ලබා ගැනීම, පාරිභෝගික අධ්‍යාපනය

(2) තෝරා ගැනීම, තොරතුරු දැන ගැනීම, වන්දි ලබා ගැනීම, සෞඛ්‍ය සම්පන්න පරිසරයක ජීවත්වීම

(3) ආරක්ෂාව සලසා ගැනීම, තොරතුරු දැනගැනීම, තොරාගැනීම. සවන් යොමු කර ගැනීම

(4) තෝරා ගැනීම. සවන් යොමු කර ගැනීම. වන්දි ලබා ගැනීම. පාරිභෝගික අධ්‍යාපනය

(5) ආරක්ෂාව සලසා ගැනීම. තොරතුරු දැනගැනීම, තොරාගැනීම. වන්දි ලබා ගැනීම

(A/L 2011)

(02) "සෞඛ්‍ය සම්පන්න පරිසරයක ජීවත් වීමේ අයිතිය" පාරිභෝගික අයිතිවාසිකමක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද්දේ

(1) පාරිභෝගික ආරක්ෂා කිරීමේ පනත මගින් ය

(2) පාරිභෝගික ජාත්‍යන්තරය මගින් ය

(3) පාරිභෝගික පාරිසරික පනත මගින් ය

(4) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතන පනත මගින් ය

(5) එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය මගින් ය

(A/L 2001)

(03) "පාරිභෝගික අධ්‍යාපනයට ඇති අයිතිය" පාරිභෝගික අයිතිවාසිකමක් ලෙස ප්‍රකාශ කර ඇත්තේ

(1) ජනාධිපති ජෝන් එෆ් කෙනඩි ය.

(2) අන්තර්ජාතික ප්‍රමිති සංවිධාන යි.

(3) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනයේ අධ්‍යාපන අංශය යි.

(4) පාරිභෝගික ජාත්‍යන්තරය යි.

(5) පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරිය යි.

(A/L 1997 New)

(04) අ) ලෝක පාරිභෝගික ජනතාවගේ අයිතීන් රැක ගැනීමට කටයුතු කරන සංවිධානය .... යන නමින් හඳුන්වනු ලැබේ.

ආ) එම සංවිධානය විසින් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති ජගත් පාරිභෝගික දිනය සෑම වසරකම .... දිනට යෙදී ඇත.

(A/L 2013 New)

(05) අන්තර්ජාතික වශයෙන් පිළිගැනෙන පරිභෝගික අයිතිවාසිකම් ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත්තේ කවුරුන් විසින්ද?

....

....

(A/L 1998 New)

(01) පහත දැක්වෙන්නේ පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් සහ පාරිභෝගික වගකීම් කිහිපයකි
,තොරතුරු දැනගැනීම. B- විචාරාත්මක දැනුවත්භාවය.

C- සමාජය ගැන සැලකිලිමත් වීම D- තෝරා ගැනීම.

E- සෞඛ්‍ය සම්පන්න පරිසරයක ජීවත් වීම. F- පරිසරය ගැන දැනුවත් වීම.

G- සවන් යොමු කරවා ගැනීම. H- සහයෝගීතාව.

ඉහත සඳහන් දෑ අතරින් පාරිභෝගික වගකීම් පමණක් ඇතුළත් කාණ්ඩය තෝරන්න.

(1) A B D F (2) B C F H (3) B E G H (4) B C E F

(5) C F G H

(A/L 2012 New)

(02) පාරිභෝගික අයිතිවාසිකමකි

(1) සෞඛ්‍ය සම්පන්න පරිසරයක ජීවත්වීම. (2) විචාරාත්මක දැනුවත්භාවය.

(3) සමාජය ගැන සැලකිලිමත් වීම. (4) එක්සත්ව ක්‍රියාකිරීම.

(5) පාරිසරික දැනුවත් බව.

(A/L 2007 Old)

(03) පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් හා වගකීම් කීපයක් පහත දැක්වේ.

අ) සමාජය ගැන සැලකිලිමත් වීම. ආ. පාරිභෝගික අධ්‍යාපනය

ඇ. පාරිසරික දැනුවත්භාවය. ඉ. විචාරාත්මක දැනුවත් භාවය.

ඊ. ආරක්ෂාව සලසා ගැනීම.

ඉහත සඳහන් ඒවා අතරින් පාරිභෝගික වගකීම් ලෙස සැලකිය හැක්කේ

(1) අ ඇ ඊ (2) අ ඇ ඉ (3) ආ ඉ ඊ (4) අ ආ ඊ

(5) ආ ඇ ඉ **(A/L 2006 New)**

(04) පහත සඳහන් දෑ අතුරින් පාරිබෝගික වගකිමක් ලෙස සැලකිය හැක්කේ කුමක්ද?

(1) ආරක්ෂාව සලසා ගැනීම. (2) තොරතුරු දැනගැනීම.

(3) තෝරාගැනීම. (4) වන්දි ලබා ගැනීම.

(5) පාරිභෝගික අයිතීන් තහවුරු කරගැනීම. **(A/L 2003)**

(05) පාරිභෝගික අයිතිවාසිකමකි

(1) විචාරාත්මක අවබෝධය (2) පාරිසරික දැනුවත් බව.

(3) සමාජය පිළිබඳ සැලකිලිමත් වීම. (3) සෞඛ්‍ය සම්පන්න පරිසරයක ජීවත්වීම.

(5) එක්සත් ව කටයුතු කිරීම.

(A/L 2002)

(06) පහත සඳහන් එවා අතරින් පාරිභෝගික ආරක්ෂාව සැලසීම සඳහා වඩාත්ම යෝග්‍ය මාර්ගය වනුයේ

(1) නිෂ්පාදිත සඳහා ලේබල් අනිවාර්ය කිරිම.

(2) පාරිභෝගික අධ්‍යාපනය පුළුල් කීරිම.

(3) ප්‍රමිත ලාංඡන අනිවාර්ය කිරීම.

(4) පාරිභෝගික ආරක්ෂණ නීති රීති පැනවිම.

(5) ව්‍යාපාර සදහා ආචාර ධර්ම හදුන්වාදිම

(A/L 2002)

(07) පාරිභෝගික ආරක්ෂණය තහවුරු කල හැකි වනුයේ

(1) රජයේ අණ පනත් මගින්. (2) පාරිභෝගික උපදේශක සේවා මගින් ය.

(3) ව්‍යාපාර ආචාරධර්ම පද්ධතිය මගින් (4) ප්‍රමිති ලාංජන හා ලේබල් මගින්

(5) ඉහත සියල්ලම මගින්

(A/L 2000)

(08) පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කර ගැනීමට කටයුතු කිරීම පාරිභෝගිකයන්ගේ .... කි.

(A/L 2008)

(09) පාරිබෝගික අයිතිවාසිකම් මෙන්ම ඔහුන්ගෙන් ඉටු විය යුතු යුතුකම් (වගකීම්) ද ඇත. මෙම අයිතිවාසිකම් සහ යුතුකම් වෙන වෙනම සඳහන් කරන්න.

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

(A/L 2009)

(10) පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් මෙන්ම වගකීම්ද ඇත. පාරිබෝගික වගකීම් තුනක් සඳහන් කරන්න.

....

....

....

....

(A/L 2001)

(11) අ) පාරිභෝගික අධ්‍යාපනය යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්ද?

....

....

....

....

ආ) පාරිභෝගික අධ්‍යාපණය තුලින් පාරිබෝගිකයා ආරක්ෂා වන්නේ කෙසේදැයි පැහැදිලි කරන්න.

....

....

....

....

....

(A/L 1998 New)

(01) පහත දැක්වෙන්නේ පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් යුගලයකී.

- පාරිබෝගික අධ්‍යාපනයට ඇති අයිතිය.
- සෞඛ්‍ය සම්පන්න පරිසරයක ජීවත් වීමට ඇති අයිතිය.

අ) ඉහත පාරිබෝගික අයිතිවාසිකම් යුගලය කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

....

....

....

....

ආ) ඔබ පැහැදිලි කළ පාරිබෝගික අයිතිවාසිකම් යුගලය නිසා පාරිභෝගික ආරක්ෂාව සැලසෙන ආකාරය දක්වන්න.

....

....

....

....

ඇ) පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් ස්ථාපිත කිරීමට හේතුව ලෙස සලකන දෑ සඳහන් කරන්න

....

....

....

....

ඉ) පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් රැක ගැනිම සදහා ඔබෙන් ඉටුවිය යුතු යුතුකම් පෙන්වා දෙන්න.

....

....

....

....

....

....

ඊ) එම පාරිභෝගික යුතුකම් ඉටු කිරීම තුලින් අදාල පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා වන ආකාරය විස්තර කරන්න.

....

....

....

....

....

....

උ) පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් පිළිබඳව සැලකිලිමත් වීමෙන් ව්‍යාපාරිකයකුට අත්කරගත හැකි ප්‍රතිලාභ කවරේද?

....

....

....

....

....

(06) ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ හිටපු ජනාධිපතිවරයා වූ ජෝන් එෆ් කෙනඩි මහතා විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද පාරිභෝගික පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් හතරක් නම් කරන්න

....

....

....

....

(A/L 2012 Old)

(07) පාරිබොගික අයිතිවාසිකම් දෙකක් නම් කර ඒවා සුරැකීම සඳහා ව්‍යාපාරිකයකු විසින් ඉටු කළ යුතු යුතුකම් මොනවාදැයි පැහැදිලි කරන්න

....

....

....

....

....

....

(A/L 2015)

(08) පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් හතරක් ලියන්න.

....

....

....

....

(A/L 2014)

(09) අන්තර්ජාතික වශයෙන් පිළිගෙන ඇති පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් තුනක් නම් කර ඒවායින් අදහස් කරන්නේ කුමක් දැයි වෙන වෙනම පැහැදිලි කරන්න.

....

....

....

....

....

....

(A/L 2011 Old)

(04) පාරිභෝගිකයකු ලෙස ඔබේ යහපත ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා ඔබට විවෘතව ඇති ක්‍රියාමාර්ග පැහැදිලි කරන්න.

....

....

....

....

....

(A/L 1994)

(05) පාරිභෝගික ආරක්ෂාව සඳහා ශ්‍රී ලංකා රජය ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග හයක් නම් කරන්න.

....

....

....

....

....

....

(A/L 2002)

(06) සෑම පාරිභෝගිකයකුම කිසියම් ගුණත්වයක් ඇති භාණ්ඩ මිලදී ගැනීමට අපේක්ෂා කරයි. පාභෝගිකයාගේ මෙම අපේක්ෂාව සපුරා ගැනීමට අනුගමනය කළ හැකි ක්‍රියාමාර්ග දෙකක් යෝජනා කරන්න.

....

....

(A/L 2005)

(07) පාරිභෝගික ආරක්ෂණය සඳහා ව්‍යාපාර ආයතනයකට අනුගමනය කළ හැකි ක්‍රියාමාර්ග ධක්වන්න.

....

....

....

....

....

....

....

(01) වර්තමානයේ පාරිභෝගිකයාට වැඩි ආරක්ෂාවක් අවශ්‍ය වී ඇත්තේ මන්දැයි පැහැදිලි කරන්න.

....

....

....

....

(A/L 2000)

නිපුණතා මට්ටම 3.6 : පාරිභෝගික ආරකෂ්ණය සඳහා කි‍්‍රයාතම්ක වන රාජ්‍ය ආයතනවල කාර්යභාරය විමසා බලයි.

ඉගෙනුම් ඵල :

- ශ්‍රී ලංකාවේ පාරිභෝගික ආරක්ෂණය සඳහා කටයුතු කරන රාජ්‍ය ආයතන ලැයිස්තගුත කරයි.
- පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරියේ අරමුණු හා කාර්ය විස්තර කරයි.
- ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනයේ අරමුණු හා කාර්ය විස්තර කරයි.
- පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරිය හා ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය ව්‍යාපාරවලට වැදගත් වන ආකාරය පෙන්වා දෙයි.

පාරිභෝගික ආරක්ෂණය සඳහා කටයුතු කරන දේශිය ආයතන

01) ....

02) ....

03) ....

04) ....

05) ....

06) ....

07) ....

08) ....

පාරිභෝගික යුතු පිළිබඳ අධිකාරිය

....

....

....

- 2003 අංක 09 දරණ පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරී පනත යටතේ මෙය පිහිටුවා ඇත.

- සදාචාරාත්මක ව්‍යාපාර පරිසරයක් තුළ සුරක්ෂිත වූ පාරිභෝගිකයකු බිහි කිරීම මෙහි දැක්ම වේ.

පාරිභෝගික යුතු පිළිබඳ අධිකාරියේ සංයුතිය

....

....

....

....

....

....

....

....

....

පාරිභෝගික කටයුතු පිලිබඳ අධිකාරියේ අරමුණු

01) ....

....

02) ....

....

03) ....

....

04) ....

....

පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරියේ කාර්යයන්

01) ....

02) ....

03) ....

04) ....

05) ....

06) ....

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය (SLSI)

....

....

....

....

1964 අංක 38 දරණ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති කාර්යංශ පනතින් ස්ථාපිත කල ප්‍රමිති කාර්යාංශය 1984 අංක 6 දරණ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතන පනත හඳුන්වා දීමෙන් පසු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය නමින් ක්‍රියාත්මක වේ.

- ❖ ප්‍රමිති කරණයේ පියා ඇමරිකානු ජාතික එලී විට්නි මහතා ය.
- ❖ ලෝක ප්‍රමිති දිනය ඔක්තෝම්බර් 14 සැමරෙයි.
- ❖ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය අන්තර්ජාතික ප්‍රමිති ආයතනයේ ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික සාමාජික ආයතනයයි.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනයේ අරමුණු

01) ....

....

02) ....

....

03) ....

....

04) ....

....

05) ....

....

06) ....

....

07) ....

....

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනයේ කාර්යයන්

01) ....

02) ....

- ස්වේච්ඡාවෙන්.
- SLS සහතික ලාංඡන ක්‍රමය මගින්.
- පූර්ව අපනයන පරීක්ෂාව මගින්.
- ආනයන පරීක්ෂාව මගින්.
- අපනයන පිළිබඳ පිළියෙල කළ මුහුදු ආහාර පරීක්ෂාව මගින්.

03) ....

04) ....

05) ....

06) ....

07) ....

08) ....

09) ....

ව්‍යාපාරවලට ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය වැදගත් වන ආකාරය.

01) ....

....

02) ....

....

03) ....

....

04) ....

....

05) ....

....

06) ....

....

07) ....

....

08) ....

....

09) ....

....

<u>ශ්‍රී ලංකා ජාතික තත්ත්ව සම්මානය</u>

....

....

....

....

....

....

....

....

<u>ප්‍රමිති</u>

....

....

....

....

....

....

ප්‍රමිතියකින් අත්වන ප්‍රතිලාභ

S - Saving money ....

T - Time saving ....

A - Accident prevention ....

N - No bais ....

D - Defind quality ....

A- Argument avoided ....

R- Reliability assurvd ....

D- Delivery in time ....

S - Saving resources ....

ජාතික ප්‍රමිති පද්ධතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් රටට අත්වන ප්‍රතිලාභ

01) ....

02) ....

03) ....

04) ....

05) ....

06) ....

ප්‍රමිතිකරණය

....

....

....

මෙහි ප්‍රධාන අංග 03කි

01) ....

02) ....

03) ....

ප්‍රමිතිකරණයේ මට්ටම්

01) ....

යමෙක් එදිනෙදා කටයුතු ක්‍රමානුකූලව කරගෙන කරගෙන යාම සඳහා පිළියෙල කරන ප්‍රමිති වේ. ඕනෑම පුද්ගලයෙකුට තම කාර්යයන් ක්‍රමවත්ව කර ගැනීම සඳහා තමාට ආවේණික පුද්ගල ප්‍රමිති සකස් කරගත හැකිය.

උදාහරණ:- පාසල් ශිෂ්‍යයකු තම එදිනෙදා කටයුතු ක්‍රමානුකූලව පවත්වා ගෙන යාමට භාවිතා කරන කාලසටහන්

02) ....

කිසියම් ආයතනයක හෝ සමාගමක සියලුම ක්‍රියාවන් සඳහා සකස් කරගත් ප්‍රමිති වේ. මේවා අභ්‍යන්තර ප්‍රමිති ලෙස හඳුන්වයි. නිරවුල් භාවය ඇති කරගැනිම, පිරිවැය අඩුකර ගැනීම, ඵලදායිතාව වැඩි කර ගැනිම මෙම ප්‍රමිති වල අරමුණු වේ.

03) ....

යම් ක්ෂේත්‍රයකට අයත් නිෂ්පාදකයින් හා වෙළඳුන් එක්තු වී සකස් කරගත් ප්‍රමිති වේ.

උදාහරණ:- ශ්‍රී ලංකාවේ ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පීන්ගේ සංගමය විසින් සකස් කර ඇති ප්‍රමිති

04) ....

කර්මාන්ත හා වානිජ්‍යයේ යොදා ගැනීම සඳහා සකස් කර ගන්නා ප්‍රමිති වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ දී ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය විසින් මෙවා පිළියෙල කරයි.

උදාහරණ:- SLS

05) ....

රටවල් කිහිපයක් එක්තු වී සකස් කරන ප්‍රමිති වේ.

උදාහරණ:- යුරෝපා සංගමයට අයත් ප්‍රමිති

06) ....

අන්තර් ජාතික වශයෙන් භාණ්ඩ හුවමාරුව නිරාකරණය කිරීම, සන්නිවේදනය පහසු කිරීම, පාරිභෝගික ආරක්ෂාව සැලසීම, අන්තර්ජාතික වෙළඳදාමට ඇති බාධක ඉවත් කිරීම ආදී අරමුණු ඇතිව සකස් කරන ලද ප්‍රමිති වේ.

උදාහරණ:- ISO ප්‍රමිති

ප්‍රමිතිකරනයේ අරමුණු

01) ....

02) ....

03) ....

04) ....

05) ....

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිතිය ආයතනය විසින් ප්‍රමිති ක්‍රියාත්මක කරන ආකාරය

01) ස්වේච්ඡාවෙන් පිළිපැදීම මගින්

ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය බලපෑමක් නොමැතිව නිශ්පාදකයා කැමැත්තෙන්ම සිදු කිරීමයි.

02) SLS භාණ්ඩ සහතික කරනයේන්

03ආනයනික පරීක්ෂාව මගින්

මෙරටට ආනයනය කරන ලද භාණ්ඩ වෙළෙඳ පොළට නිකුත් කිරීමට පෙර ප්‍රමිති ආයතනය මගින් සිදුකර ගත යුතු පරීක්ෂාවයි.

04) පූර්ව අපනයන පරීක්ෂණ මගින්

ව්‍යාපාර කෘෂි නිෂ්පාදන අපනයනය කිරීමට පෙර ස්වේච්ඡා පදනමකින් ප්‍රමිති ආයතනය මගින් කරවා ගත යුතු පරීක්ෂාවයි.

05) අපනයනය සඳහා මුහුදු ආහාර ඇසුරුම් ආයතන පරීක්ෂාව මගින්

අපනයනය කරන මුහුදු ආහාර සඳහා අවශ්‍ය සෞඛ්‍ය සහතික ලබාගැනීමට ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනයේන් ලබා ගත යුතු ඇසුරුම් කරන පරික්ෂාවයි.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිතිය ආයතනය විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ප්‍රමිති

01) SLS භාණ්ඩ සහතිකරණය.

02) ISO 9001-2015 තත්ත්ව කළමනාකරණ පද්ධති සහතිකකරණය.

03) ISO 14001-2015 පරිසර කලමනාකරණ පද්ධති සහතිකකරණය.

04) ISO 22000-2005 ආහාර සුරක්ෂිතතා කළමනාකරණ පද්ධති සහතිකකරණය.

05) ISO 50001-2011 බලශක්ති කළමනාකරණ පද්ධති සහතිකකරණය.

06) ISO 26000-2010 සමාජ වගකීම් මාර්ගෝපදේශය.

07) SA-8000 සමාජ වගකීම් පිළිබඳ සහතිකකරණය.

08) ISO 18001-2007 වෘත්තීය සෞඛ්‍ය හා සුරක්ෂිතතා කළමනාකරණ පද්ධති සහතිකකරණය.

09) HACCP සහතිකකරණය

උපද්‍රව විශ්ලේෂණ හා අවධි පාලන අවස්ථා

10) GMP සහතිකකරණය.

යහපත් නිෂ්පාදන පරිචයන් සහතිකකරණය.

11) ISO 27001-2013 තොරතුරු ආරක්ෂණ කළමනාකරණ පද්ධති සහතිකකරණය.

12) තේ නිපැයුම් සහතිකකරණය. (PST)

13) සුපිරි වෙළඳසැල් කළමණාකරන සහතිකකරණය. (SMCS)

14) කාබනික කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලි පද්ධති සහතිකකරණය.

15) නිර්මාංශ ආහාර පද්ධති සහතිකකරණය.

16) ශක්ති කාර්යක්ෂමතා ලේබලය.

17) විදාතා පද්ධති සහතිකකරණය.

SLS භාණ්ඩ සහතිකකරණය.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය විසින් නිකුත් කර ඇති ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කර ඇති බවට එම ආයතනය විසින් නිකුත් කර ඇති සහතිකයයි. මෙමගින් භාණ්ඩයේ ගුණත්වය පිළිබඳ තෙවන පාර්ශවයේ වගකීමක් දෙනු ලැබේ.

SLS ලාංඡන ක්‍රමය සිය නිශ්පාදිත සඳහා ලබාගැනීමට නිෂ්පාදකයකු සපුරාලිය යුතු මූලිකාංග

01) නිවැරදි ක්‍රියාවලින් පාලනයක් පැවතීම.

02) නිවැරදි කළමනාකරණයය ක්‍රමයක් පැවතීම.

03) නිවැරදි ඇසුරුම් ක්‍රමයක් පැවතීම.

04) නිවැරදි සේවක පුහුණු කිරීමේ ක්‍රමයක් පැවතීම.

05) නිවැරදි තත්ව පාලන ක්‍රමයක් පැවතීම.

06) තත්ව පාලන වාර්තා පවත්වාගෙන යාම.

07) අභ්‍යන්තර තත්ව විගණන ක්‍රමයක් පවත්වාගෙන යාම.

SLS ලාංඡනය පිරිනැමීමේ පරමාර්ථ

01) දේශීය නිෂ්පාදිතයන්ගේ ගුණත්වය ඉහළ නැංවීමට.

02) ගුණත්වයෙන් ඉහල භාණ්ඩ හඳුනා ගැනීමට පාරිභෝගිකයාට උදව් කිරීම.

03) ගුණත්වයෙන් ඉහළ භාණ්ඩ නිෂ්පාදනයටත් ඒවායේ තත්ත්වය රැක ගැනීමටත් නිශ්පාදකයා උනන්දු කිරීම.

SLS ලාංඡන ක්‍රමය මගින් නිෂ්පාදකයාට අත්වන වාසි

01) විකුනුම් වර්ධනය වීම

02) ගුණාත්මකභාවය වැඩි වීම තුළින් කීර්තිනාමය ඉහළ යාම

03) ප්‍රවර්ධනය පහසුවීම

04) තරගයට සාර්ථකව මුහුණ දිය හැකි වීම

01 අපතනය සහ නාස්තිය අවම වීම
02 ලාභය ඉහළ යාම

SLS ලාංඡන ක්‍රමය මගින් පාරිභෝගිකයාට ප්‍රතිලාභ

01) තෝරා ගැනීම පහසු වීම

02) ගෙවන මුදලට සරිලන තෘප්තියක් ලබාගත හැකිවීම.

03) පාරිභෝගික ආරක්ෂාව තහවුරු වීම.

04) ගුණයෙන් උසස් භාණ්ඩ පරිභෝජනය කිරීමට අවස්ථාව හිමිවීම

SLS ලාංඡනය අනිවාර්ය භාණ්ඩ වර්ග

01) ආහාර නිෂ්පාදිත

දුඹුරු සීනි	ටින් මාලු
උකු කිරි	නැවුම් පලතුරු කෝඩියල්
පලතුරු රස පාන වර්ග	පිළිගැන්වීමට සූදානම් කරන පලතුරු බීම

02) විදුලි උපකරණ

ගෘහස්ථ උදුන් තැටි	විදුලි බල්බ
ගෘහස්ථ විදුලි පහන් හොල්ඩර්	ගෘහස්ථ විදුලි ස්විච්

03) සිමෙන්ති හා සිමෙන්ති නිශ්පාදිත

සාමාන්‍ය පොට්ලන්ඩ් සිමෙන්ති | හුණු ගල් මිස්‍ර සිමින්ති

මේසන් සිමින්ති | හයිඩොලික් සිමෙන්ති

සිමින්ති බ්ග්ගල්

04) වානේ නිෂ්පාදන

කොන්ක්‍රීට් ශක්තිමත් කිරීම සඳහා වූ මෘදු වානේ දඬු

කොන්ක්‍රීට් ශක්තිමත් කිරීම සඳහා වූ දාර සහිත වානේ දඬු

කම්බි කණු සඳහා මෘදු වානේ කම්බි

U වානේ දඬු

T වානේ දඬු

L වානේ දඬු

05) වෙනත් නිෂ්පාදන

PVC පයිප්ප | PVC පයිප්ප සන්ධි සහ උපාංග

දත් බුරුසු | දන්තාලේප

මැටි සෙවිලි උළු | මැටි මුදුන් උළු

මදුරු දගර | මදුරු මැටි

සිද්ධාන්ත දැනුම බුද්ධියේ විමසුමට............

(01) පහත් සඳහන් ආයතන අතරින් පාරිභෝගික ආරක්ෂණ කටයුතු වලට සම්බන්ධ නොවන ආයතනය තෝරන්න.

(1) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය

(2) විදුලි සංදේශන නියාමන කොමිසම

(3) දේශිය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව

(4) මිණුම් ඒකක ප්‍රමිති හා සේවා දෙපාර්තමේන්තුව

(A/L 2015)

(02) ISO කෙටි නමින් හඳුන් වනුයේ .... යි.

(A/L 2006 Old)

(03) පාරිභෝගිකයන් ආරක්ෂා කිරීමේ මූලික අරමුණ ඇතිව පිහිටුවා ඇති ආයතනය කුමක්ද? ....

(A/L 2006 New)

(04) පාරිභෝගිකයන් ආරක්ෂා කිරීමේ දී සිටින රාජ්‍ය සංවිධාන දෙකක් නම් කරන්න.

....

....

(A/L 1996)

(01) පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරියේ අරමුණකි.

(1) පාරිභෝගික සංවිධාන පිහිටුවීම. ප්‍රවර්ධනය. උපකාර කිරීම හා උනන්දු කිරීම

(2) පාරිභෝගිකයන්ගේ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂාව හා සුරක්ෂිතතාව සම්බන්ධයෙන් පාරිභෝගික අධ්‍යාපනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

(3) භාණ්ඩ හා සේවා සපයන තැනැත්තන් අතර ඵලදායි තරගකාරිත්වය පවත්වා ගැනිම හා ප්‍රවර්ධනය කිරිම.

(4) වෙළඳ පොළ හා පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ තොරතුරු වෙනත් ආයතන සමඟ හුවමාරු කර ගැනීම සහ ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

(5) අසාධාරණ වෙළඳ පිළිවෙත් වලට විරුද්ධව පාරිභෝගිකයා ආරක්ෂා කිරීම.

(A/L 2007 New)

(02) පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරිය අරමුණකි.

(1) පාරිභෝගික සංවිධාන පිහිටුවීම උනන්දු කිරීම් හා ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

(2) පාරිභෝගික හා ජීවිත හා දේපල වලට හානි සිදුවන භාණ්ඩ අලෙවි කිරිමට හා සේවා සැපයීමට එරෙහිවීම.

(3) භාණ්ඩ හා සේවා සපයන වෙළඳුන් අතර සඵලදායි තරගකාරීත්වයක් පවත්වාගැනීම.

(4) අධිකාරිය විසින් ලබාදෙන සේවාවන් සඳහා ගාස්තු අය කිරීම.

(5) වෙළඳපොළ තොරතුරු වෙනත් ආයතන සමඟ හුවමාරු කර ගැනීම.

(A/L 2007 Old)

(03) පාරිභෝගිකයන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබද අධිකාරිය විසින් ක්‍රියාවට නංවන පනත නිවැරදිව ඇතුලත් වන කාණ්ඩය තෝරන්න.

(1) පාරිභෝගික ආරක්ෂා කිරීමේ පනත (2) මිල පාලන පනත

(3) පාරිභෝගික කටයුතු පිලිබද අධිකාරී පනත (4) ආහාර පනත

(5) විලවුන් උපකරණ හා ඖෂධ පනත

(A/L 1997 New)

(04) අ) අසාධාරණ වෙළඳ පිළිවෙත් වලට එරෙහිව ලංකාවේ පාරිභෝගිකයන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ස්ථාපිත රාජ්‍ය ආයතනය කුමක්ද?

....

ආ) ඔබ සදහන් කල ආයතනය කවර අමාත්‍යාංශයක් යටතේ පාලනය වන්නේ ද?

....

(A/L 2012 New)

(05) පාරිභෝගිකයන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරිය සතු බලතල දෙකක් සඳහන් කරන්න.

....

....

(A/L 2014)

01) පාරිභෝගික ආරක්ෂණය කෙරෙහි බලපාන නීතියක් නොවන්නේ

(1) බුද්ධිමය දේපල පනත (2) ජාතික පාරිසරික පනත

(3) පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරි පනත (4) විලවුන් උපාංග හා ඖෂධ පනත

(5) ආහාර පනත

(A/L 2002)

(02) පාරිභෝගික ආරක්ෂාවට අදාළ කරුණු කීපයක් පහත දැක්වේ.

අ- අභ්‍යන්තර වෙළඳාම විධිමත් කිරීම.

ආ- පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරිය පිහිටුවීම.

ඇ- පාරිභෝගික සමිති වර්ධනය කිරීම.

ඉ- ජාතික මිල ප්‍රතිපත්තියක් සකස් කිරීම.

ඊ- පාරිභෝගික ආරක්ෂාව සැලසීම.

ඉහත කරුණුවලින් 2003 අංක 09 දරන පාරිබෝගික කටයුතු පිළිබද අධිකාරි පනත යටතේ අරමුණු වන්නේ

(1) අ ආ ඇ (2) ආ ඇ ඊ (3) අ ඇ ඉ (4) අ ආ ඊ

(5) අ ඉ ඊ

(A/L 1997 New)

(03) පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරී පනත ක්‍රියාත්මක වීමත් සමඟ මිල පාලන පනත සාධාරණ වෙළෙඳ කොමිෂන් සභා පනත සහ .... පනත අහෝසි විය.

(A/L 2009)

(04) පාරිභෝගික ආරක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ දැනට ක්‍රියාත්මක වන ප්‍රධාන නීතිය .... පනතයි.

(A/L 2004)

(05) පාරිභෝගික ආරක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ දැනට ක්‍රියාත්මකව පවතින පනත් දෙකක් සඳහන් කරන්න.

....

....

(A/L 2006 New)

(06) ඔබ මිළදීගත් රූපවාහිනි යන්ත්‍රය දෝෂ සහිත එකක් බව සති දෙකකට පසු හෙළි වූයේන් ඒ පිළිබඳව මිලදීගත් ආයතනයට දැනුම් දුන්නද ඔබට එයින් කිසිදු පිළිසරණක් නොලැබින. මේ සම්බන්ධයෙන් සහනයක් ලබාගැනීම සඳහා ඔබ ගතයුතු ක්‍රියාමාර්ගය සඳහන් කරන්න.

....

....

(A/L 1998 New)

(07) පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ නව පනත 2003 වසරේ සිට ක්‍රියාත්මක වීමත් සමග පාරිභෝගික ආරක්ෂණය සම්බන්දයේන් එතෙක් ක්‍රියාත්මක වූ පනත් තුනක් අහෝසි විය. ඒ පනත් තුන නම් කරන්න.

....

....

....

(A/L 2004)

(01) අසාධාරණ වෙළඳ පිළිවෙතට එරෙහිව ක්‍රියාක කිරීමට දැනට බලතල පැවරී ඇති ආයතනය වනුයේ

(1) සාදාරණ වෙලද කොමිසම් සභාව

(2) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය

(3) ජාතික මිල කොමිෂන් සභාව

(4) පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරිය

(5)ශ්‍රී ලංකා වාණිජ මණ්ඩලය

(A/L 2005)

(02) සාදාරණ වෙලද ක්‍රියාපිළිවෙත් ඇති කිරීමේ අරමුණින් ක්‍රියාත්මක වන ප්‍රධාන නීතියකි.

(1) බුද්ධිමය දේපල පනත

(2) මිල පාලන පනත

(3) 2003 අංක 9 දරන පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරී පනත

(4) ආහාර පනත

(5) විලවුන් හා උපාංග ශා ඖෂධ පනත **(A/L 2003)**

(03) භාණ්ඩ සම්බන්ධයෙන් අසත්‍ය වූ හෝ නොමඟ යවන සුළු හෝ ප්‍රචාරයක් සිදු කිරීම පහත දැක්වෙන කවර පනතක් උල්ලංඝනය කිරීමක් වන්නේද?

(1) විලවුන් උපකරණ සහ ඖෂධ පනත

(2) ආහාර පනත

(3) සාධාරණ වෙළෙඳ කොමිෂන් සභා පනත

(4) 2003 අංක 9 දරණ පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරි පනත

(5) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතන පනත

(A/L 1998)

(04) නියම කර ඇති ප්‍රමිතීන්ට හෝ තත්වයට නොගැලපෙන භාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදනය හා අලෙවිය .... පනත යටතේ දඬුවම් ලැබිය හැකි වරදකි.

(A/L 2006 Old)

(05) වෙළඳුන් විසින් තම භාරයේ ඇති යම් භාණ්ඩයක් තමා නැති බව කියා සිටීම හෝ විකිණීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම හෝ කළ හොත් පාරිභෝගිකයකුට ඒ පිළිබඳව පැමිණිලි කල හැක්කේ කවර ආයතනයකටද?

....

(A/L 2011)

(06) මිල පාලනයට යටත් භාණ්ඩ වැඩිමිලට විකිණීම සහ සඟවා තබා ගැනීම වැනි වෙළඳ විෂමාචාර සම්බන්ධයෙන් කරනු ලබන පැමිණිලි විභාග කිරීමේ බලතල ඇත්තේ කවර ආයතනයකටද?

....

(A/L 2008)

(01) පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරී පනත අනුව යම් භාණ්ඩයක් විකුණන සෑම වෙළෙන්දකු විසින් ගැනුම්කරු ඉල්ලා සිටිනන අවස්ථාවෙ දී කුවිතාන්සියක් නිකුත් කළ යුතුය. එම කුවිතාන්සියේ සඳහන් කළ යුතු තොරතුරු කවරේද?

....

....

....

....

....

....

(A/L 2007)

(01) උපරිම සිල්ලර මිල නිෂ්පාදන කාණ්ඩ අංකය සහ කල් ඉකුත්වන දිනය සටහන් කළයුතු බවට වූ පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරි පනතේ විධිවිධාන යටත් නොවන භාණ්ඩයකි.

(1) පැකට් කළ සහල් (2) සිසිල්බීම

(3) ටින් මාළු (4) බටර්

(5) සිමින්ති

(A/L 2004)

(02) අසාධාරණ මිලකට භාණ්ඩ හා සේවා සැපයීම සිදු වන විට පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරිය විසින් පරික්ෂා කර පනතේ 20 (5) වගන්තිය යටතේ උපරිම සිල්ලර මිලක් නියම කිරිම සිදුකරයි. දැනට එසේ නියම කර ඇති භාණ්ඩ වර්ග පහක් නම් කරන්න.

....

....

....

....

....

....

(01) පාරිභෝගික ආරක්ෂාව සහතික කර ගත හැකි වඩාත්ම හොඳ මාර්ගයක් වන්නේ

(1) තත්වයෙන් අඩු භාණ්ඩ මිලට ගැනීමෙන් වැළකීම.

(2) සන්නම් සහිත භාණ්ඩ මිලදී ගැනීම.

(3) භාණ්ඩ මිලට ගැනීමේදී කුවිතාන්සියක් ලබා ගැනීම.

(4) ප්‍රචාරණ දැන්වීම් වලට අවධානය යොමු කිරීම.

(5) පාරිභෝගික සංවිධාන පිහිටුවා ගැනීම.

(A/L 2001)

(02) පාරිභෝගිකයන්ට සහන සලසා ගැනිමට පිහිටුවා ඇති සංවිධානය නම් කරන්න.

....

(A/L 1991)

(03) හෙට දින සමාජ ගත වන ශිෂ්‍යයන් බුද්ධිමත් පාරිභෝගිකයන් ලෙස කටයුතු කිරීමට අවශ්‍ය දැනුම ලබාදීම මග පෙන්වීම සහ කුසලතා සංවර්ධනයට පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකායේ මගපෙන්වීමෙන් පාසල තුළ ආරම්භ කෙරෙන සංවිධාන කවර නමකින් හැඳින්වේද?

....

(04) පාරිභෝගික ආරක්ෂණ සමිතියක් පාරිභෝගිකයන්ට ප්‍රයෝජනවත් විය හැකි ආකාරයන් දෙකක් දක්වන්න.

....

....

....

....

....

....

(A/L 1993)

(01) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය විසින් සපයන සේවාවක් නොවන්නේ

(1) භාණ්ඩ සඳහා පූර්ව අපනයට පරීක්ෂාව

(2) තත්ත්ව කළමනාකරණ පුහුණුව

(3) මිනුම් උපකරණ ක්‍රමාංකණය

(4) විදුලි උපකරණ වල ශක්ති කාර්යක්මතා ලේබල්කරණය

(5) පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම

(A/L 2006 Old)

(02) ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික තත්ත්ව සම්මානය පිරිනැමීම සිදුකරනු ලබන ආයතනය වනුයේ

....

(A/L 2005)

(03) කෙටි සටහන් ලියන්න.

- ශ්‍රී ලංකා ජාතික තත්ත්ව සම්මානය

....

....

....

(A/L 2008)

(04) පාරිභෝගික ආරක්ෂාණෂණය උදෙසා පහත සඳහන් ආයතන දෙකට පැවරී ඇති කාර්යභාරය වෙන් වෙන්ව සඳහන් කරන්න.

අ) පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරිය

ආ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය

(A/L 2013 Old)

(05) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය පාරිභෝගික ආරක්ෂණය සඳහා ඉටු කරන කාර්යයන් හතරක් නම් කරන්න.

....

....

....

....

(A/L 1999)

(01) අ) ප්‍රමිතියක් යනු කුමක්ද?

....

....

....

....

ආ) ජාතික ප්‍රමිති පද්ධතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් රටකට අත්වන ප්‍රතිලාභ කවරේදැයි පැහැදිලි කරන්න

....

....

....

....

....

....

(A/L 2013 New)

(02) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය අනුව **"ප්‍රමිතියක්"** යනු කුමක්ද? ප්‍රමිති ආයතනයකින් රටකට අත්වන ප්‍රතිලාභ කවරේ ද?

....

....

....

....

....

....

(A/L 2005)

(01) යම් භාණ්ඩයක SLS ලාංඡනය සඳහම්ව ඇත්නම් ඉන් ඇඟවෙන්නේ

(1) එම භාණ්ඩ මිල සාධාරණ බව ය.

(2) ඉහළම ගුණාත්වයෙන් යුත් භාණ්ඩයක් බවය.

(3) කල් ඉකුත් වූ භාණ්ඩයක් නොවන බවය.

(4) පාරිභෝගිකයාගේ රුචිකත්වය අනුව නිපදවා ඇති බවය.

(5) නියමිත ප්‍රමිතියට අනුව නිපදවා ඇතිබවය.

(A/L 2004)

(02) පහත සඳහන් ඒවා අතුරින් SLS සහතිකකරනයේ වාසියක් වන්නේ කුමක්ද?

(1) පාරිභෝගික ආරක්ෂණය තහවුරු විම.

(2) ප්‍රවර්ධනය සඳහා පිරිවැයක් ඇති නොවීම

(3) විකුණුම් වැඩිවීම

(4) පාරිබෝගික විශ්වාසය තහවුරු වීම

(5) භාණ්ඩයේ ගුණාත්වය තහවුරු වීම

(A/L 1999)

(03) සමහර දේශීය භාණ්ඩ සඳහා SLS ලාංඡන සහතික ලබාගැනීම අනිවාර්ය කර තිබේ. එවනි භාණ්ඩ පමණක් අන්තර්ගත කාණ්ඩය කුමක්ද?

(1) ටින් මාළු / උකු කිරි / පලතුරු කෝඩියල්

(2) ටින් මාළු / පලතුරු කෝඩියල් / ජෑම්

(3) පලතුරු කෝඩියල් / සිසිල්බීම / ජෑම්

(4) ටින් කළ පලතුරු / සිසිල්බීම / ජෑම්

(5) ජෑම් / ටින් කළ පලතුරු / උකුකිරි

(A/L 1999)

(04) දේශිය වශයෙන් නිපදවනු ලබන යම් යම් ආහාර නිෂ්පාදන වෙළඳපලට ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා SLS ප්‍රමිති අනිවාර්‍ය වේ. එවැනි ආහාර නිෂ්පාදිත දෙකක් නම් කරන්න.

....

....

....

....

....

....

(A/L 2012 New)

(1) ආහාර ආරක්ෂණය කළමනාකරණ චමළුයැ පද්ධති සඳහා වූ අන්තර්ජාතික ප්‍රමිතිය කුමක්ද?

(1) ISO 9001 : 2008 (2) ISO 14001 : 2004

(3) ISO 22000 : 2005 (4) ISO 27000 : (5) OHSAS 18001 : 2007

(A/L 2013 New)

(02) ISO 9001 : 2008 ප්‍රමිතිය යනු කුමක්ද?

(1) පාරිසරික කළමනාකරණ පද්ධති සහතිකකරණය

(2) ආහාර ආරක්ෂණ කළමනාකරණ පද්ධති සහතිකකරණය

(3) තත්ව කළමනාකරණ පද්ධති සහතිකකරනය

(4) සමාජ වගකීම් සහතිකකරනය

(5) වෘත්තීය සෞඛ්‍ය හා සුරක්ෂිතතා කළමනාකරණ පද්ධති සහතිකකරනය

(A/L 2012 New)

(03) පරිසර කළමනාකරණ පද්ධති සඳහා වූ ප්‍රමිතිය හඳුන්වනුයේ

(1) ISO - 14031 (2) ISO – 9001 (3) ISO – 9002
(4) ISO – 9003 (5) ISO – 14001

(A/L 2003)

(04) ISO 14001 ප්‍රමිතිය පිරිනමනු ලබන්නේ

(1) කළමනාකරණය සඳහා ය (2) ඵලදායිතාවය සඳහා ය.

(3) පරිසර කළමනාකරණය සඳහා ය. (4) ගුණත්වය සඳහා ය.

(5) නිර්මාණය සඳහා ය.

(A/L 2002)

(05) ආහාර පනත අනුව භාණ්ඩ ඇසුරුමක අඩංගු ලේබලයේ ඇතුළත් තොරතුරක් නොවන්නේ කුමක්ද?

(1) නිෂ්පාදකයාගේ නම (2) බර හෝ ප්‍රමාණය

(3) නිෂ්පාදන පිරිවැය (4) භාවිතා කළ මූලික ද්‍රව්‍ය

(5) කල් ඉකුත්වීමේ දිනය

(A/L 1999)

(06) පහත සඳහන් අයිතම අතුරින් ආහාර නිෂ්පාදිත ලේබලයක ඇතුළත් විය යුතු යැයි නිතියේන් නියම කර නැත්තේ

(1) භාවිතා කළ ද්‍රව්‍ය ලැයිස්තුව (2) නිෂ්පාදකයාගේ නම

(3) නිෂ්පාදනය කළ දිනය (4) එකක මිල

(5) කාලය ඉකුත් වන දිනය **(A/L 2001)**

(07) තත්ත්ව කළමනාකරණ පද්ධති සහතිකකරණයට අදාල ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතිය

.... ලෙස හඳුන්වයි.

(A/L 2013 Old)

(08) තත්ත්ව පද්ධති පිළිබඳ වූ අන්තර්ජාතික ප්‍රමිතිය .... ලෙස නම් කර ඇති අතර පරිසර සංරක්ෂණය පිළිබඳ වූ අන්තර්ජාතික ප්‍රමිතිය ISO 14001ලෙස නම් කර ඇත.

(A/L 2011)

(09) ආහාර ද්‍රව්‍යවල අඩංගු රසායනික ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය සහතික කිරීම අනිවාර්ය කර ඇති අන්තර්ජාතික ප්‍රමිතිය ලෙස ....

.... හඳුන්වයි.

(A/L 2010)

(10) අපනයනය කරන මස් මාළු මූදු මාළු (Sea food) සඳහා අනිවාර්යෙන්ම ලබාගත යුතු ප්‍රමිතිසහතිකය ....

ලෙස හැඳින්වේ.

(A/L 2004)

(11) කාර්මික අපද්‍රව්‍ය (Industrial waste) අවම කිරීමේ අරමුණිනින් ස්ථාපිත ISO ප්‍රමිතිය කුමක්ද? ....

(A/L 2009)

(12) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනයට අමතරව අන්තර්ජාතික ප්‍රමිති ශ්‍රී ලංකාව තුළ නිකුත් කෙරෙන ආයතන දෙකක් නම් කරන්න.

....

....

....

....

(13) පහත සඳහන් දෑ පිළිබඳව කෙටි සටහන් ලියන්න.

ආ) ISO 9001 : 2008 ප්‍රමිතිය.

....

....

(A/L 2012 Old)

(14) GMP සහතිකකරණය හඳුන්වන්න.

....

....

....**(A/L 2012 New)**

(15) HACCP සහතිකකරණය පිළිබඳ කෙටි සටහන් ලියන්න.

....

....
....

....

(A/L 2007 Old)

(16) ISO 9000 කාණ්ඩයේ ප්‍රමිති ලබාගැනීමෙන් ව්‍යාපාරිකයාට අත්වන ප්‍රතිලාභ කවරේද?

....

....
....

....
....

....

(A/L 2004)

(17) අ) ISO 9000 කාණ්ඩය ලබා ගැනීම සඳහා ආයතනයකට තිබිය යුතු සුදුසුකම් මොනවාද?
....

....
....

....
....

....ආ) ISO සහතික ලබා ගැනීම සදහා දෙශිය ව්‍යාපාරිකයින් උනන්දු වන්නේ ඇයි?

....

....
....

....
....

....

(A/L 1998 New)

(21) මිනිස් පරිභෝජනයට නුසුදුසු යම් ආහාරයක් නිෂ්පාදනය කිරීම ආනයනය කිරීම බෙදා හැරීම කිරීම හා විකිනිම තහනම් කර ඇත්තේ කවර පනතක් යටතේ ද?

....

(A/L 1999)

(22) කල් ඉකුත් වූ හා ප්‍රමිතියෙන් තොර විලවුන් හා ඖෂධ වර්ග විකුණන වෙළඳුන් වැටලීමට ලක් කරන ආයතනය නම් කරන්න.

....

(A/L 1999)

(23) පහත සඳහන් පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් කඩවීම් සම්බන්ධයෙන් පැමිණිලි කළ හැකි ආයතනය බැගින් නම් කරන්න.

- භාණ්ඩ බාල කිරිම. ....
- අසාධාරණ තරගය. ....
- SLS ප්‍රමිතිය කඩ කිරීම. ....
- කිරුම් මිනුම් වංචා. ....
- අනවසර කැලිකසල බැහැර කිරීම. ....
- ප්‍රමිතියෙන් තොර ඖෂධ. ....

කැදැල්ලට අභ්‍යාස...........

(01) පහත සඳහන් වන දෙබස හොඳින් කියවා අසා ඇති ප්‍රශ්වලට පිළිතුරු සපයන්න.

පාරිභෝගිකයා - මුදලාලි මට බිස්කට් පැකට් එකක් දෙන්න.

වෙළෙන්දා - ආ..... මෙන්න. රුපියල් 65/-ක් දෙන්න.

පාරිභෝගිකයා - (පැකට්ටුව හොඳින් පරික්ෂා කර බලා) මුදලාලි මේ බිස්කට් පැකට් එකේ කල් ඉකුත් වෙලා නේ.

වෙළෙන්දා - (පරීක්ෂා කර බලා) ආ ඇත්තද... කෝ දෙන්න. මං වෙන එකක් දෙන්නම්. (වෙන එකක් දෙයි)

පාරිබෝගීකයා - (එහි මිල පරීක්ෂාකර බලා) මුදලාලි මේ බිස්කට් එකේ මිල වෙනස් කරලනේ උඩින් වෙන මිලක් අලවලානේ..

වෙළෙන්දා - ඒව අපි වෙනස් කරපුව නෙවෙයි. කොම්පැකියෙන්ම වෙනස් කරලා තිබුණේ. කමක් නෑ මම එකට වෙන එකක් දෙන්නම්.

පාරිභෝගිකයා - මිල වෙනස් කරපුවා මට එපා. මෙන්න මුදලාලි බිස්කට් පැකට් එක. මම යනවා.

ඉහත දෙබස ඇසුරින් වෙළෙඳා විසින් කර ඇති විෂමාචාර හඳුනාගන්න.

....

....

....

(03) ප්‍රමිතිකරනයේ අරමුණු සහ එහි ප්‍රතිලාභ වෙන් වෙන් වශයෙන් පැහැදිලි කරන්න.

....

....

....

....

....

....

....

....

....

(A/L 2006 Old)

(04) ප්‍රමිතිකරණයේ විවිධ මට්ටම් නම් කර ඒ එක් එක් මට්ටම් නිදසුන් සහිතව පැහැදිලි කරන්න.

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

(A/L 2007 Old)

(07) අ) ශ්‍රී ලංකාවේ ඇතැම් ව්‍යාපාරිකයන් විසින් කරනු ලබන වෙළඳ විෂමාචාර හතරක් සඳහන් කරන්න

....

....

....

....

ආ) එම **විෂමාචාර** වැළැක්වීම සඳහා රජයට ගතහැකි ක්‍රියා ක්‍රියාමාර්ග දෙකක් විතර කරන්න.

....

....

....

....

(A/L 2015)

(08) 2003 අංක 09 දරණ පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරි පනතේ සඳහන් වන පරිදි **වෙළඳුන් විසින් සිදු**කිරීමට ඉඩ ඇති වැරදි හයක් නම් කරන්න.

....

....

....

....

....

....

(A/L 2005)

(06) අ) පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරිය පාලනය වන්නේ කවර අමාත්‍යාංශයක් යටතේ ද?

....

ආ) පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරියේ මූලික කාර්යයන් කවරේද?

....

....

....

....

....

(A/L 2011 Old)

(07) පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරියට පැවරී ඇති කාර්ය නම් කරන්න?

....

....

....

....

....

....

....

....

(A/L 2004)

(01) පහත සඳහන් දෑ පිළිබඳව කෙටි සටහන ලියන්න.

අ) පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ සභාව

....

....

(A/L 2012 Old)

(02) පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ සභාව යනු කුමක්ද?

....

....

(A/L 2007 New)

(03) අ) පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරී පනත යටතේ පිහිටුවන ලද පාරිභෝකටයුතු පිලිබද සභාවේ සංයුතිය සඳහන් කරන්න.

....

....

....

....

ආ) පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ සභාවේ කාර්යභාරය පැහැදිලි කරන්න.

....

....

....

....

(A/L 2006 Old)

(06) SLS ලාංඡන ක්‍රමය සිය නිෂ්පාදිත සඳහා ලබාගැනීමට නිෂ්පාදකයකු විසින් සපුරාලිය යුතු මූලිකාංග කවරේද? **මේ සඳහා අවශ්‍යතා 12 ක් සම්පූර්ණ කිරීමට අවශ්‍ය වේ.**

....

....

....

....

....

....

....

....

....

(A/L 2003)

(07) බොහො නිෂ්පාදකයින් තම නිෂ්පාදන සඳහා (SLS) සහතිකය ලබා ගැනීමට උනන්දු වේ. එසේ SLS සහතික ලබා ගැනීම තුළින් නිෂ්පාදකයාට පාරිභෝගිකයාට අත්වන වාසි තුන බැගින් වෙන වෙනම දක්වන්න.

....

....

....

....

....

....

....

....

....

(A/L 2013)

(08) SLS ප්‍රමිති සහතික ලාංඡන ලබා ගැනීමෙන් නිෂ්පාදකයාට හා පාරිභෝගිකයාට අත්වන ප්‍රතිලාභ තුන බැගින් වෙන වෙනම පැහැදිලි කරන්න.

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

(A/L 2010)

(09) SLS සහතික ලාංඡන ක්‍රමය මගින් පාරිභෝගිකයාට ව්‍යාපාරිකයාට අත්වන වාසි කවරේද?

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

(A/L 2006 New)

(10) ස්විචාවේන් ක්‍රියාත්මක ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ලාංඡන ක්‍රමයක් නිෂ්පාදකයාට හා පාරිභෝගිකට අත්වන වාසි සඳහන් කරන්න.

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

(A/L 2011)

(11) SLS භාණ්ඩ ලාංඡන සහිත භාණ්ඩ මගින් අඛණ්ඩව පාරිභෝගික ආරක්ෂාව සැලසෙන බව තහවුරු කිරීමට ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය ගන්නා ක්‍රියා මාර්ග කුමක්ද?

....

....

....

....

....

....

(A/L 1990)

(12) භාණ්ඩ වල SLS ලකුණ භාවිත කිරීමට නිෂ්පාදකයින්ට අවසර දීම සඳහා ප්‍රමිති ආයතනය මඟින් අනුගමනය කරනු ලබන ක්‍රියාවලියේ දී යොදා ගනු ලබන පියවර 6න් කරන්න

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

(A/L 1989)

(18) පලතුරු යුෂ බෝතලයක් මිලට ගැනිමේදි පාරිබෝගිකයින් වශයෙන් ඔබගේ ආරක්ෂාව තහවුරු කරගැනීම සඳහා අවධානය යොමු කෙරෙන සාධක කවරේද?

....

....

....

....

....

....

(A/L 2002)

(19) සෞඛ්‍යයට අහිතකර ලෙස පිළියෙළ කරන ලද ආහාර වෙළඳපොළේ අලෙවි කිරීමක් සම්බන්ධයෙන් පැමිණිල්ලක් කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් එම පැමිණිල්ල ඉදිරිපත් කළ යුතු පාර්ශව දෙකක් නම් කරන්න.

....
....
....
....
....
....
....

(A/L 1999)

(20) අ) කාලය ඉකුත් වූ බෙහෙත් විකුණන ඖෂධාලයක් ගැන ඔබට දැනගැනීමට ලැබී ඇත. ඒ සම්බන්ධව පැමිණිලි කල හැකි පාර්ශව හතරක් නම් කරන්න.

....
....
....
....
....

ආ) ඒ පිළිබඳව ඔවුන්ට ක්‍රියා කළ හැක්කේ කවර පනතක් යටතේද?

....

(A/L 2000)

Good Luck

All The Best…………